

Monitoring
zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w województwie zachodniopomorskim
w 2013 roku

Opracowanie:
Wydział Badań i Analiz

WSTĘP	3
ROLA I ZNACZENIE MONITORINGU	3
UWAGI METODOLOGICZNE	5
PODSTAWOWE DEFINICJE	6
1. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W 2013 ROKU	10
1.1. BEZROBOCIE W POLSCE WEDŁUG EUROSTAT.....	11
1.2. BEZROBOCIE REJESTROWANE W POLSCE	12
1.3. BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM I W POWIATACH.....	13
1.4. OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY.....	17
1.5. BILANS BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE	18
1.6. STRUKTURA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY	22
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	24
2.1. STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	24
2.2. NAPŁYW DO BEZROBOCIA	29
2.3. ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE.....	32
2.4. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI, OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY	34
3. ANALIZA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	35
3.1. NAPŁYW WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG ZAWODÓW	37
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	45
4.1. ZAWODY DEFICYTOWE	47
4.2. ZAWODY W RÓWNOWADZE	49
4.3. ZAWODY NADWYŻKOWE	51
5. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE W POWIATACH	53
WNIOSKI	59

Wstęp

Instytucje przeciwdziałające bezrobociu z całą pewnością wykorzystują wszystkie środki, którymi dysponują, by zapobiec skutkom bezrobocia. Jednakże samo przeciwdziałanie nie jest jedyną słuszną drogą do wyeliminowania „choroby cywilizacji”. Daje się zauważyć, możliwość ingerencji w wykształcenie przyszłych młodych osób, które dopiero wejdą na rynek pracy. I w tej przestrzeni należy szukać skutecznego sposobu przeciwdziałania bezrobociu, już w okresie samego kształcenia młodej osoby, gdy nie zawsze świadomie wybiera tę czy inną szkołę, ten czy inny kierunek kształcenia. Do priorytetowych zadań instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy należy skuteczne prognozowanie zawodów przyszłościowych i wskazywanie na te dziedziny, w których należy, co najmniej zmniejszyć ilość uczącej się młodzieży lub całkowicie zmienić kierunki kształcenia.

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie za jeden z najistotniejszych kierunków badania rynku uznał, systematyczną obserwację wojewódzkiego rynku pracy pod kątem kształtowania się popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Rozpoczęto bieżącą koordynację szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, a także diagnozowanie aktualnej sytuacji bezrobocia w województwie zachodniopomorskim oraz określenia kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy. Podjęto próbę, stworzenia swoistego narzędzia służącego określaniu zawodów mających tendencję rozwoju oraz zanikających na rynku pracy, a także tych, których podaż równoważy się popytem. Na tej podstawie formułowane są oceny, wnioski i krótkotrwałe prognozy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Rola i znaczenie monitoringu

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoli w szczególności na¹:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),

¹ Zalecenia Metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2003 r., s. 8-9.

- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Ponadto, informacje o bezrobociu i ofertach pracy według zawodów posłużą w szczególności, jako źródło informacji do:

- dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- prowadzenia racjonalnej i zgodnej z realiami rynku pracy gospodarki środkami Funduszu Pracy, pozostającymi w dyspozycji powiatowych urzędów pracy, w zakresie asygnowania środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, szczególnie w zakresie programów specjalnych i aktywizacji absolwentów,
- opracowywania przez samorządy lokalne strategii działania oraz oceny i weryfikacji ich założeń w części dotyczącej łagodzenia skutków bezrobocia oraz promocji zatrudnienia,
- planowania działań przez instytucje i organizacje współpracujące na lokalnym rynku pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego, poprzez bieżące wskazywanie doradcom zawodowym profesji poszukiwanych przez lokalnych pracodawców oraz takich, na które maleje zapotrzebowanie,
- stworzenia praktycznego systemu wymiany informacji o wzajemnych powiązaniach, zachodzących pomiędzy potrzebami rynku pracy i systemem edukacyjnym, tak dla instytucji rynku pracy, jak instytucji edukacyjnych,
- usprawnienia pośrednictwa pracy, poprzez dostarczanie informacji zawodoznawczych charakteryzujących stan i ewolucję rynków zatrudnienia (ze szczególnym uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych) w środowiskach lokalnych,
- stworzenia podstaw do dyskusji o korekcie kierunków struktury i treści kształcenia zgodnie z wymogami poszczególnych rynków pracy,
- uświadomienia pracownikom instytucji rynku pracy, skali niedostosowania struktury zawodów/specjalności do potrzeb rynku pracy,
- wyposażenia przedstawicieli instytucji edukacyjnych w wiedzę o stanie i ewolucji rynku pracy w województwie i (odpowiednim) powiecie,
- podniesienia wiedzy przedstawicieli instytucji edukacyjnych o procesie dostosowania edukacji do wymagań wojewódzkiego i powiatowego rynku zatrudnienia,

- uzyskania przez przedstawicieli instytucji edukacyjnych wiedzy, niezbędnej do prowadzenia bieżącej koordynacji edukacji z zatrudnieniem,
- podniesienia świadomości przedstawicieli instytucji zajmujących się rynkiem pracy i rynkiem edukacyjnym o konieczności prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Zakłada się, że głównymi użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu będą:

- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
- Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie i powiatowe urzędy pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego,
- lokalne władze oświatowe i dyrekcje szkół ponadgimnazjalnych oraz placówki naukowo – badawcze,
- zainteresowane lokalne organy rządowe i samorządowe,
- instytucje i organizacje społeczno – polityczne z terenu województwa zachodniopomorskiego zainteresowane współdziałaniem na rynku pracy,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- instytucje szkoleniowe.

Uwagi metodologiczne

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzony w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne, opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Zgodnie z zaleceniami metodycznymi raporty z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opracowywane są, co pół roku na poziomie powiatu, województwa i kraju przez publiczne służby zatrudnienia.

Podstawowym źródłem informacji, są dane statystyczne zawarte w sprawozdaniu MPiPS-01 załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności, ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” oraz załącznik 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.

Dane liczbowe o bezrobociu i wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej w roku, uzyskane z powiatowych urzędów pracy województwa zachodniopomorskiego opracowano, posługując się nazwami grup zawodów, zawodów i specjalności zgodnymi z obowiązującą od 1 lipca 2010 roku nową klasyfikacją wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537). Układ klasyfikacji zawodów

i specjalności, kryteria klasyfikacyjne oraz system kodowy przyjęto zgodnie z Międzynarodowym Standardem ISCO-08.

Używane w tekście opracowania określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynika z nazewnictwa stosowanego w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie. W efekcie struktura klasyfikacji obejmuje:

- 10 grup wielkich (kod jednocyfrowy),
- 43 grupy duże – wewnętrzny podział grup wielkich (kod dwucyfrowy),
- 132 grupy średnie – wewnętrzny podział grup dużych (kod trzycyfrowy),
- 444 grupy elementarne – wewnętrzny podział grup średnich (kod czterocyfrowy),
- **2 360 zawodów i specjalności tworzących grupy elementarne (kod sześciocyfrowy).**

Ponadto, przy monitoringu uwzględniono także poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Podstawowe definicje

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych określone są za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu**. Celem właściwej interpretacji danych należy przytoczyć podstawowe definicje używanych pojęć.

Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określane są za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k (\bar{N}_I^k)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$$

gdzie:

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie **k** danym roku,

\bar{O}_I^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie **k** w danym roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6}$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6}$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie **k**

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie **k**

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k ($W_{n,I}^k$) – jest syntetyczną miarą zapotrzebowania na dany zawód. Powstaje poprzez podzielenie średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie, przez średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych osób w tym zawodzie. Im wskaźnik uzyskuje większą wartość, tym zawód, do którego odnosi się jest bardziej nadwyżkowy, a więc jest więcej zarejestrowanych osób w tym zawodzie, niż ofert pracy dla osób w tym zawodzie. Dla tego wskaźnika charakterystyczne są trzy przypadki:

- Gdy wartość wynosi zero (0) – wskaźnik osiąga tą wartość, gdy nie wpłynęły oferty w danym zawodzie oraz nikt nie zarejestrował się w tym zawodzie bądź, gdy nie zgłoszono ofert pracy w danym zawodzie a nastąpiło zarejestrowanie bezrobotnego (-ych) w tym zawodzie,

- Gdy wartość wynosi MAX – to sytuacja, w której wartość liczbową nie może być podana ze względu na reguły matematyczne. Zachodzi, gdy do urzędów pracy wpłynęły oferty w danym zawodzie, lecz w tym zawodzie nikt nie zarejestrował się, jako bezrobotny (dzielenie przez zero jest niedopuszczalne),
- Gdy wartość kształtuje się w okolicach jedności (1) – to sytuacja, w której mniej więcej (bądź dokładnie tyle samo) jest zgłaszanych ofert pracy w danym zawodzie, co zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie. Oznacza względną bądź idealną równowagę.

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

\overline{O}_I^k , \overline{B}_I^k są określone wzorami

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k ($W_{s,I}^k$) – wskaźnik ten jest wynikiem dzielenia średniej liczby ofert pracy w danym zawodzie przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Im większa wartość wskaźnika tym większa szansa uzyskania pracy w danym zawodzie.

$$W_{s,I}^k = \frac{\overline{PO}_I^k}{\overline{PB}_I^k}$$

gdzie:

\overline{PO}_I^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w danym roku, będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\overline{PO}_I^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{6}$$

przy czym

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_I^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy danym roku
oraz

\overline{PB}_I^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w danym roku
obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_I^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_I^k}{2}$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku

PB_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k ($W_{d,I}^k$) – wartość wskaźnika

informuje ile procent bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy, co najmniej 12 miesięcy. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danym zawodzie.

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\%$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu danego roku.

1. Sytuacja na rynku pracy w 2013 roku

Liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim, która od końca 2009 roku charakteryzowała się stałym wysokim poziomem, na koniec 2013 roku uległa wyraźnemu zmniejszeniu. Pod koniec omawianego roku w rejestrach urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawały 111 063 osoby poza zatrudnieniem, co w stosunku do analogicznego okresu 2012 roku oznacza spadek bezrobocia o 1,3% (w 2012 w porównaniu do 2011 roku wzrost o 3,3%). W skali roku poprawę na zachodniopomorskim rynku pracy obserwowano w okresie marzec – sierpień 2013, gdzie w stosunku do pozostałych miesięcy notowano spadki w liczbie bezrobotnych oraz mniejszą liczbę rejestracji osób bezrobotnych (prace sezonowe). W sierpniu 2013 roku w porównaniu do początku roku liczba bezrobotnych była mniejsza o 19 018 osób (spadek o 15,7%). Zauważalny wzrost odnotowano w liczbie wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, którymi dysponowały urzędy pracy. W 2013 roku zarejestrowano 46 934 ofert zatrudnienia tj. o ponad 8 tys. więcej niż w 2012 roku. Ponadto mniejsza niż przed rokiem liczba zakładów pracy zdecydowała się na redukcję etatów. W 2012 zwolnień grupowych dokonano w 100 z nich (645 osób) wobec 63 zakładów (492 osób) w analizowanym roku.

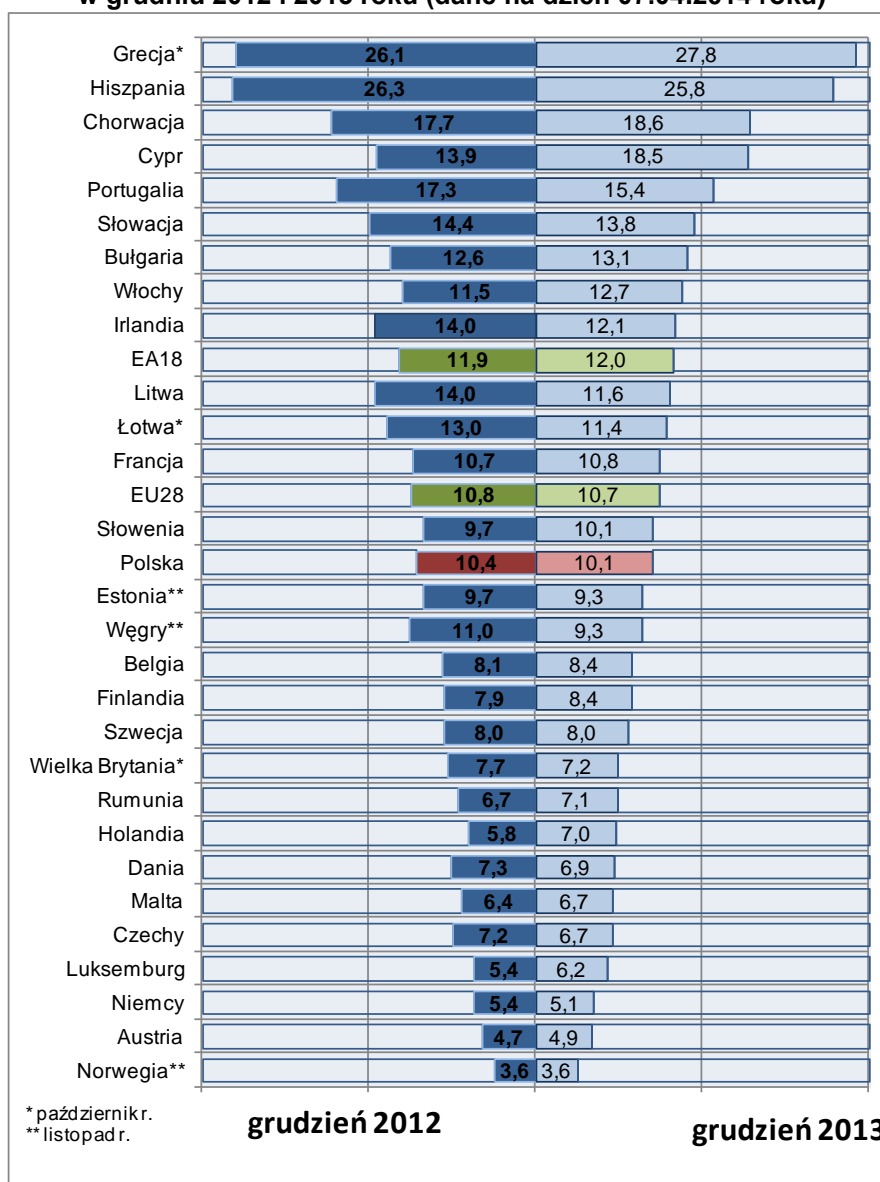
Według danych GUS w 2013 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim wyniosło 166,6 tys. osób wobec 163,9 tys. osób w 2012 roku, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw 3 750,72 zł wobec 3 638,43 zł, w roku poprzednim.

Według stanu na koniec grudnia 2013 roku w rejestrze REGON znajdowało się 219,5 tys. podmiotów gospodarki narodowej z województwa zachodniopomorskiego wobec 217,0 tys. w analogicznym okresie roku poprzedniego.

1.1. Bezrobocie w Polsce według Eurostat

Według danych Eurostatu zharmonizowana stopa bezrobocia² dla Polski w grudniu 2013 roku wynosiła 10,1% tj. o 0,3% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W grupie wybranych krajów największym bezrobociem na koniec roku charakteryzowała się Grecja – 27,8%, o 1,7% więcej niż na koniec 2012 roku.

Wykres 1. Zharmonizowana stopa bezrobocia w wybranych krajach w grudniu 2012 i 2013 roku (dane na dzień 07.04.2014 roku)

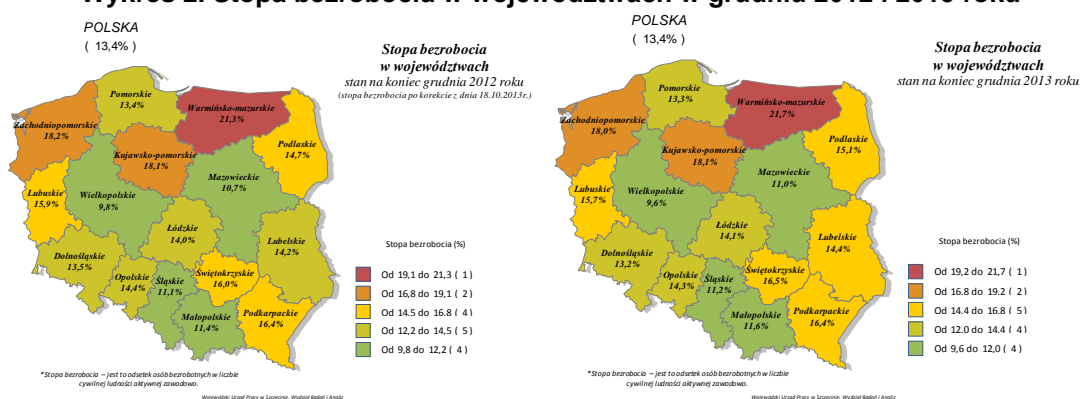
Źródło: opracowanie własne WUP na podstawie danych EUROSTAT

² Wg metodologii Eurostat zharmonizowana stopa bezrobocia jest wynikiem przyjętej przez EUROSTAT ujednoliconej metody wyznaczania tego wskaźnika dla każdego z krajów członkowskich. Dane obliczane są przez EUROSTAT w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności –BAEL/ Labour Force Survey – LFS) oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego. Zharmonizowana stopa bezrobocia obliczana jest, jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy pracujących i bezrobotnych). Dane te są wyrównywane sezonowo. (Źródło: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”.)

1.2. Bezrobocie rejestrowane w Polsce

W 2013 roku w porównaniu z ubiegłym, notowano wzrost bezrobocia rejestrowanego w Polsce. Na koniec grudnia 2013 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy na obszarze kraju znajdowało się łącznie 2 157,9 tys. osób bezrobotnych wobec 2 136,9 tys. w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza wzrost o 1,0 pkt proc. W województwie mazowieckim liczba bezrobotnych w badanym okresie wykazywała się najwyższą tendencją wzrostową – o 11 269 osób. Zarówno pod koniec 2012 roku jak i 2013 zarejestrowani stanowili 13,4% ludności aktywnej zawodowo³. W zbiorowości bezrobotnych większość stanowiły kobiety tj. 51,0% (51,4% w roku ubiegłym). Prawo do zasiłku posiadało 13,8% zarejestrowanych wobec 16,3% na koniec 2012 roku. Ze zbioru województw największym odsetkiem osób bezrobotnych w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo charakteryzowało się niezmiennie warmińsko-mazurskie – 21,7%, a na kolejnym miejscu uplasowało się kujawsko-pomorskie – 18,1%. Najmniejsze bezrobocie notowano w Wielkopolsce – 9,6%.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w województwach w grudniu 2012 i 2013 roku

Z danych zawartych w tabeli 1 wynika, że więcej bezrobotnych niż przed rokiem pozostawało w ewidencji urzędów pracy na obszarze dziesięciu województw, największy wzrost notowano w mazowieckim o 4,1%, natomiast najmniejszy w podkarpackim o 0,3%. W pozostałych sześciu województwach zaobserwować możemy spadek liczby bezrobotnych, dolnośląskie o 2,4%, wielkopolskie o 2,1%, lubuskie o 1,3%, zachodniopomorskie o 1,3%, pomorskie o 0,4% oraz opolskie o 0,3%.

³ Wg metodologii GUS stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy). (Źródło: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”).

Tabela 1. Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w województwach – porównanie 2012 i 2013 roku

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych				Dynamika 2012 = 100		Stopa bezrobocia	
	2012		2013		ogółem	kobiety	XII.2012	XII.2013
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
POLSKA	2 136 815	1 099 186	2 157 883	1 099 456	101,0	100,0	13,4	13,4
Dolnośląskie	157 369	80 277	153 558	77 794	97,6	96,9	13,5	13,5
Kujawsko-Pomorskie	148 839	80 499	150 145	81 002	100,9	100,6	18,1	17,9
Lubelskie	131 125	64 432	134 042	64 852	102,2	100,7	14,2	14,1
Lubuskie	60 614	31 697	59 805	31 580	98,7	99,6	15,9	15,8
Łódzkie	151 036	74 865	151 626	73 963	100,4	98,8	14,0	14,0
Małopolskie	161 161	84 177	164 434	84 534	102,0	100,4	11,4	11,5
Mazowieckie	271 927	130 023	283 196	133 800	104,1	102,9	10,7	10,8
Opolskie	51 775	26 991	51 636	27 040	99,7	100,2	14,4	14,2
Podkarpackie	153 807	77 880	154 216	77 415	100,3	99,4	16,4	16,3
Podlaskie	68 705	31 553	70 889	32 303	103,2	102,4	14,7	14,6
Pomorskie	114 644	62 837	114 148	62 675	99,6	99,7	13,4	13,4
Śląskie	205 459	112 316	208 296	111 135	101,4	98,9	11,1	11,1
Świętokrzyskie	86 708	42 568	90 124	43 838	103,9	103,0	16,0	15,8
Warmińsko-Mazurskie	113 223	58 970	115 873	59 915	102,3	101,6	21,3	21,2
Wielkopolskie	147 902	81 292	144 832	79 790	97,9	98,2	9,8	9,9
Zachodniopomorskie	112 521	58 809	111 063	57 820	98,7	98,3	18,2	18,1

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Porównując stopę bezrobocia z końca grudnia 2012 i 2013 roku zauważyć można niewielkie zmiany omawianego wskaźnika wynoszące nie więcej niż 0,2 pkt proc spadku bądź wzrostu. Z porównania stopy bezrobocia z końca grudnia 2012 i 2013 roku wynika, że dla Polski wskaźnik ten pozostał na tym samym poziomie. Z taką samą sytuacją mamy do czynienia w województwie dolnośląskim, łódzkim, pomorskim oraz śląskim. Odsetek bezrobotnych w zbiorowości osób aktywnych zawodowo w największym stopniu zwiększył się w województwie małopolskim, mazowieckim oraz wielkopolskim, o 0,1 pkt proc. Regionami, w których stopa bezrobocia spadła były województwa kujawsko-pomorskie, opolskie i świętokrzyskie o 0,2 pkt proc., lubelskie, lubuskie, podkarpackie, podlaskie, warmińsko-mazurskie i zachodniopomorskie po 0,1 pkt proc..

Bezrobocie na poziomie powiatowym na koniec grudnia 2013 roku wynosiło od 4,1% w Poznaniu do 38,9% w powiecie szydłowieckim (woj. mazowieckie). W grupie 30 powiatów charakteryzujących się największym bezrobociem rejestrowanym znalazło się siedem z województwa zachodniopomorskiego. Na najwyższej pozycji – jedenastej - uplasował się powiat białogardzki ze stopą 29,6%. W analizowanej grupie znalazły się ponadto powiaty: choszczeński, łobeski, pyrzycki, koszaliński, świdwiński, szczecinecki.

1.3. Bezrobocie rejestrowane w województwie zachodniopomorskim i w powiatach

Na koniec 2013 roku w ewidencji urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawały 111 063 osoby bezrobotne wobec 112 521 osób w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza spadek o 1,3%. Najniższa liczba

bezrobotnych w analizowanym roku wypada w miesiącu sierpniu, czyli od początku analizowanego roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 15,7%, co jest stałą tendencją obserwowaną na rynku pracy. Spadek bezrobocia w pierwszej połowie roku wynika z większej podaży ofert pracy m.in. w budownictwie, rolnictwie, turystyce.

Wykres 3. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim w latach 2010 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Na koniec badanego okresu w strukturze zarejestrowanych według płci większość stanowiły kobiety – 52,1%. Dla porównania na koniec 2012 roku udział kobiet kształtował się na poziomie 52,3%, wykazuje więc tendencję zniżkową.

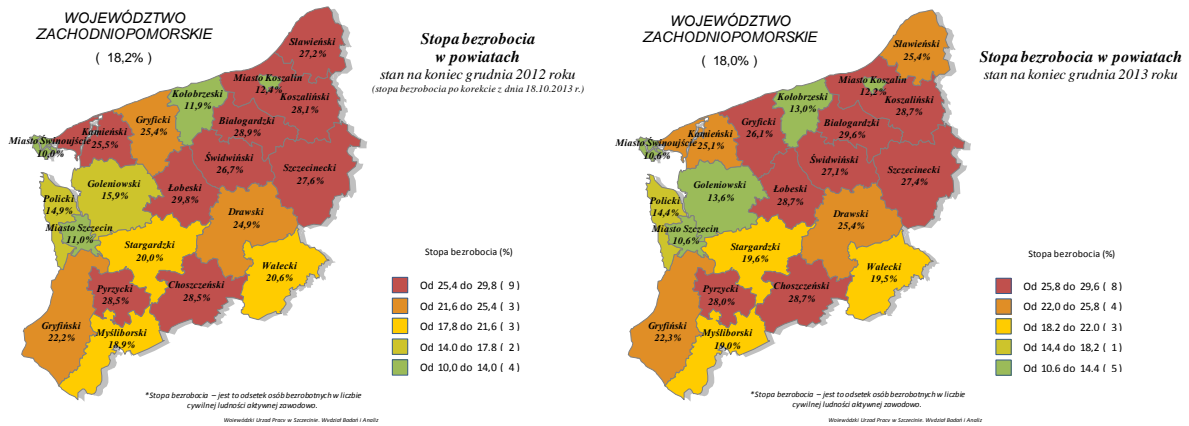
W końcu 2013 roku prawo do zasiłku posiadało 17 217 osób, ponad połowę stanowiły kobiety (8 695). Osoby pobierające zasiłek stanowiły 15,5% bezrobotnych, w analogicznym okresie poprzedniego roku udział ten wyniósł 18,4%.

Zdecydowana większość zarejestrowanych na koniec badanego okresu to osoby już posiadające doświadczenie zawodowe tj. 83,2% (92 428 osób). W grupie tej znajdowały się m.in. osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, które stanowiły 4,8% tj. o 1,2 pkt proc. więcej niż przed rokiem. Pozostała blisko 19 tys. grupa osób bezrobotnych dotychczas nie pracowała.

Z analizy danych dotyczących miejsca zamieszkania osób bezrobotnych wynika, że na koniec badanego okresu znaczną część stanowiły osoby zamieszkujące miasta – 59,0%. Udział zarejestrowanych z terenów wiejskich kształtował się na poziomie 41,0% wobec 40,7% w roku ubiegłym.

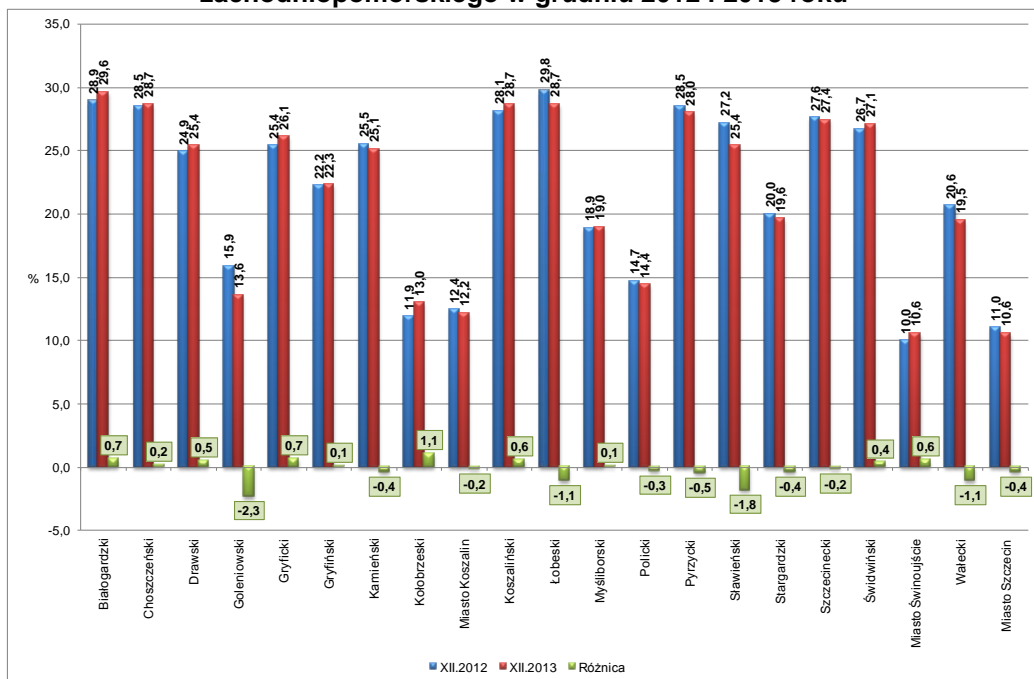
Grupa bezrobotnych, którzy zostali zarejestrowani w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki składała się z 4 518 osób, stanowiących 4,1% zarejestrowanych. W porównaniu z rokiem poprzednim osób bezrobotnych, które niedawno zakończyły edukację było o 344 mniej.

Wykres 4. Stopa bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego w grudniu 2012 i 2013 roku

W 2013 roku spadek stopy bezrobocia w województwie zachodniopomorskim w porównaniu z grudniem 2012 wynosił 0,2%. Największy notowano w powiecie goleniowskim (o 2,3%). Znaczny wzrost zaobserwowano w powiatach: kołobrzeskim (o 1,1%), białogardzkim (o 0,7%), gryfickim (o 0,7%), Miasto Świnoujście (o 0,6%). Największą wartością bezrobocia na koniec 2013 roku charakteryzowały się powiaty: białogardzki (29,6%), choszczeński (28,7%), koszaliński (28,7%), łobeski (28,7%), pyrzycki (28,0%).

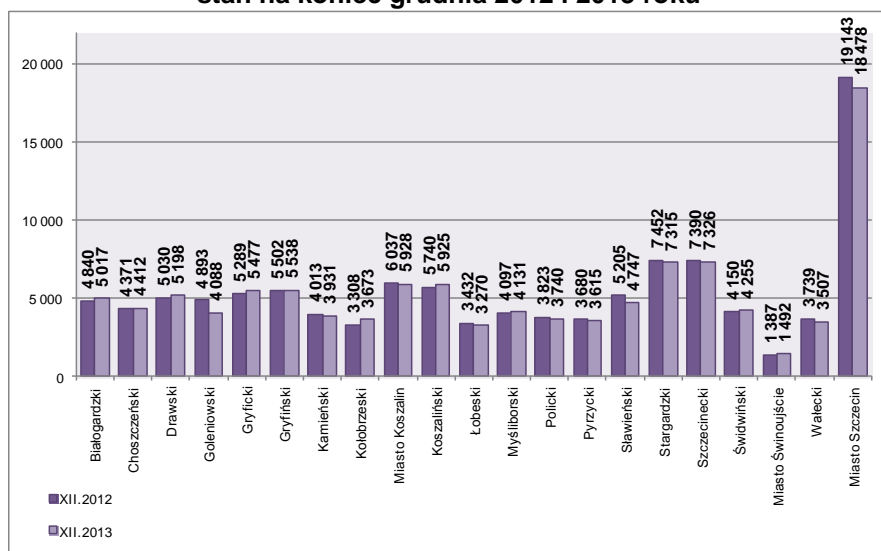
Wykres 5. Zmiany wartości stopy bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego w grudniu 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

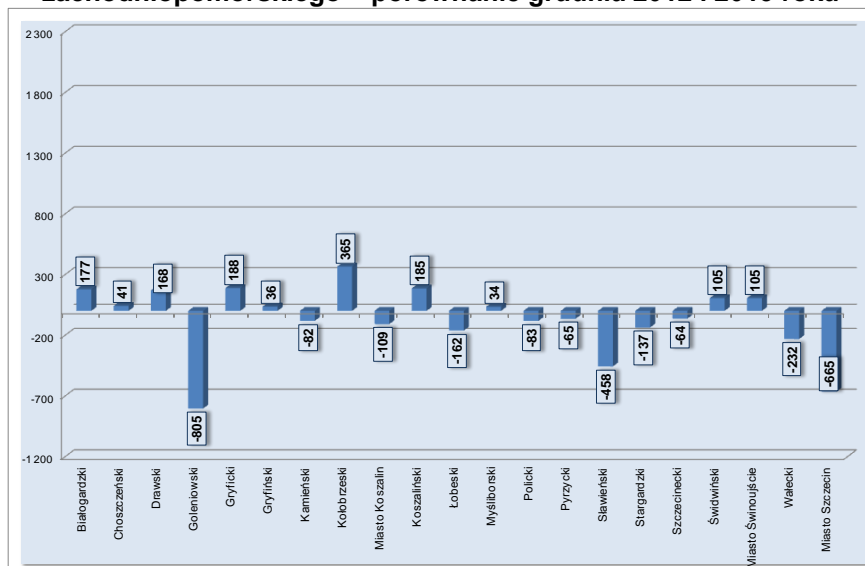
O niemal 1,5 tys. zmniejszyła się liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w końcu roku 2013 w porównaniu z początkiem roku. W analizowanym województwie największy ubytek liczby bezrobotnych notowano w powiatach goleniowskim (o 805 osób), Miasto Szczecin (o 665 osób) oraz sławieńskim (o 458 osób). Natomiast wzrost w liczbie bezrobotnych w badanym okresie można zauważyć w dziesięciu z nich, w tym największy dla powiatu kołobrzeskiego (o 365 osób) oraz gryfickiego (o 188 osób).

Wykres 6. Liczba bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego stan na koniec grudnia 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wykres 7. Wzrost/spadek liczby osób bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego – porównanie grudnia 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W zbiorze gmin najwyższą wartość wskaźnika bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym) odnotowano w gminach: Barwice (p. szczecinecki) – 20,5%, Grzmiąca (p. szczecinecki) – 19,4%, Tychowo (p. białogardzki) – 18,5%, Przelewice (p. pyrzycki) - 18,3%, Recz (p. choszczeński) – 18,3%, Białogard (powiat

białogardzki) – 18,2%. Najniższymi wskaźnikami bezrobocia na koniec 2013 roku charakteryzowały się gminy: Świnoujście (miasto) – 5,5%, Goleniów (p. goleniowski) – 5,7%, Stare Czarnowo (p. gryfiński) – 5,8%, Dobra Szczecińska (p. policki) – 6,5%, Kołobrzeg (miasto) – 6,5%.

1.4. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Z uwagi na trudności w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia przez osoby bezrobotne w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku wyróżnia się osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy⁴. Na koniec 2013 roku do powyższej grupy zakwalifikowano 92,9% osób znajdujących się w rejestrach urzędów pracy w zachodniopomorskim. W tabeli numer 2 umieszczono dane dotyczące poszczególnych kategorii osób bez pracy. Wynika z nich, że na koniec ubiegłego roku największą grupę zarejestrowanych tworzyły osoby nieposiadające średniego wykształcenia tj. ponad 68 tys., stanowiące ponad $\frac{2}{3}$ wszystkich zarejestrowanych. Więcej niż połowę bezrobotnych stanowiły ponadto osoby długotrwale pozostające bez pracy. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zaobserwowano przyrost w liczbie bezrobotnych w większości kategorii osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, od 0,7% w grupie osób bez kwalifikacji do 59,3% w grupie bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia. W przypadku kategorii, w której odsetek zarejestrowanych był znaczny, tj. długotrwale bezrobotni odnotowano wzrost o 2,5%. Z analizy danych dotyczących kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wynika, że zdecydowanie dominowały one w kategorii osób samotnie wychowujących, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia tj. udział na poziomie 83,3%, a także w grupie osób po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego – 69,1%. Przewagę liczebną Pań zaobserwowano również wśród bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, bez kwalifikacji zawodowych, do 25 roku życia i długotrwale bezrobotnych. W porównaniu ze stanem w podobnym okresie roku ubiegłego największy przyrost liczbowy bezrobotnych kobiet notowano w grupie kobiet, po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, o 44,4%. W pozostałych kategoriach osób bezrobotnych przyrost kobiet wyniósł

⁴ W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyróżniono kategorie osób, w stosunku do których mogą być dodatkowo stosowane takie działania, jak m.in.: przedstawienie propozycji zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Są to następujące grupy bezrobotnych zarejestrowanych: bezrobotni długotrwale, bezrobotni do 25 roku życia, kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotni samotnie wychowujący, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia oraz bezrobotni niepełnosprawni.

od 0,2% w grupie kobiet które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka do 21,7% wśród osób które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia. Liczba kobiet w badanym okresie zmniejszyła się w czterech kategoriach, bez wykształcenia średniego o 2,2%, bez doświadczenia zawodowego o 4,1%, do 25 roku życia o 8,3% oraz osób niepełnosprawnych o 1,5%.

Tabela 2. Wybrane kategorie osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 i 2013 r.

Wyszczególnienie	2012				2013				Różnica 2013-2012	
	ogółem	udział w ogółem (%)	kobiety	udział kobiet w danej kategorii	ogółem	udział w ogółem (%)	kobiety	udział kobiet w danej kategorii	ogółem	kobiety
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ogółem	112 521	100,0%	58 809	52,3%	111 063	100,0%	57 820	52,1%	-1 458	-989
Z prawem do zasiłku	20 708	18,4%	10 616	51,3%	17 217	15,5%	8 695	50,5%	-3 491	-1 921
Zamieszkali na wsi	45 848	40,7%	24 796	54,1%	45 544	41,0%	24 548	53,9%	-304	-248
w tym posiadający gospodarstwa rolne	58	0,1%	30	51,7%	48	0,0%	25	52,1%	-10	-5
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	4 862	4,3%	2 831	58,2%	4 518	4,1%	2 688	59,5%	-344	-143
w tym, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	1 108	1,0%	766	69,1%	973	0,9%	697	71,6%	-135	-69
Cudzoziemcy	123	0,1%	72	58,5%	131	0,1%	77	58,8%	8	5
Osoby będące w szczególnej sytuacji	103 850	92,3%	53 689	51,7%	103 137	92,9%	53 282	51,7%	-713	-407
Do 25 roku życia	18 977	18,3%	10 324	54,4%	17 424	15,7%	9 462	54,3%	-1 553	-862
Długotrwale bezrobotne	57 820	55,7%	32 850	56,8%	59 277	53,4%	33 026	55,7%	1 457	176
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	0	x	14 133	13,6%	0	x	14 155	13,7%	x	22
Powyżej 50 roku życia	30 333	29,2%	12 080	39,8%	31 748	28,6%	12 779	40,3%	1 415	699
Bez kwalifikacji zawodowych	35 333	34,0%	20 037	56,7%	35 572	32,0%	20 125	56,6%	239	88
Bez doświadczenia zawodowego	27 251	26,2%	15 761	57,8%	26 096	23,5%	15 111	57,9%	-1 155	-650
Bez wykształcenia średniego	69 379	66,8%	30 910	44,6%	68 019	61,2%	30 242	44,5%	-1 360	-668
Samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	15 424	14,9%	13 007	84,3%	15 617	14,1%	13 010	83,3%	193	3
Które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	2 856	2,8%	115	4,0%	3 119	2,8%	140	4,5%	263	25
Niepełnosprawni	4 861	4,7%	2 360	48,5%	4 853	4,4%	2 325	47,9%	-8	-35
Po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	59	0,1%	45	76,3%	94	0,1%	65	69,1%	35	20

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

1.5. Bilans bezrobocia w województwie

Z analizy danych zawartych w tabelach 3 i 4, dotyczących bilansu osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wynika, że w ciągu 2013 roku w urzędach pracy zarejestrowano ponad 152 tys. osób poszukujących zatrudnienia, z kolei wyłączono z ewidencji w tym czasie niemal 154 tys. osób. W grupie zarejestrowanych 83,5% stanowiły osoby powracające do rejestracji po raz kolejny. W pozostałej grupie znajdowały się osoby rejestrujące się po raz pierwszy. Wśród osób, które już wcześniej korzystały z usług urzędów pracy występowały osoby po zakończonym programie stażu (9,8 tys. osób), po szkoleniu (4,9 tys.), pracach społecznie użytecznych (4,1 tys.), robotach publicznych (2,8 tys.).

Tabela 3. Rejestracje osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w 2012 i 2013 r.

Wyszczególnienie		2012		2013		3 - 1	4 - 2	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety			
0		1	2	3	4	5	6	
Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym		1	149 693	71 202	152 411	73 306	2 718	2 104
z tego	po raz pierwszy	2	26 448	12 714	25 205	12 261	-1 243	-453
	po raz kolejny	3	123 245	58 488	127 206	61 045	3 961	2 557
z tego	po pracach interwencyjnych	4	888	502	652	408	-236	-94
	po robotach publicznych	5	1 966	898	2 846	1 300	880	402
	po stażu	6	6 164	4 417	9 785	6 783	3 621	2 366
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	7	7	2	22	13	15	11
	po szkoleniu	8	4 148	1 481	4 913	1 815	765	334
	po pracach społecznie użytecznych	9	3 574	2 341	4 118	2 605	544	264
	po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	10	100	78	146	108	46	30

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 4. Wyłączenia z osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w 2012 i 2013 r.

Wyszczególnienie		2012		2013		3 - 1	4 - 2			
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety					
0		1	2	3	4	5	6			
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu		1	146 076	70 965	153 657	74 155	7 581	3 190		
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w miesiącu sprawozdawczym	2	64 645	33 755	72 199	37 515	7 554	3 760		
	z tego	niesubsydiowanej	3	56 284	29 879	62 624	33 011	6 340	3 132	
			w tym pracy sezonowej	4	6 477	3 720	7 053	4 008	576	288
		z tego	subsydiowanej	5	8 361	3 876	9 575	4 504	1 214	628
			prac interwencyjnych	6	1 857	1 093	2 062	1 179	205	86
				robót publicznych	7	3 019	1 413	3 492	1 643	473
			podjęcia działalności gospodarczej	8	1 773	719	2 483	1 098	710	379
			podjęcia pracy w ramach refundacji	9	1 582	581	1 414	520	-168	-61
			inne	10	130	70	124	64	-6	-6
			rozpoczęcia szkolenia	11	4 286	1 559	5 098	1 895	812	336
			rozpoczęcia stażu	12	8 109	5 754	9 821	6 667	1 712	913
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	13	18	9	35	12	17	3		
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	14	4 336	2 763	4 348	2 732	12	-31		
	rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	15	295	167	364	226	69	59		
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	16	2 998	1 238	2 625	1 085	-373	-153		
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	17	44 438	16 416	42 233	14 835	-2 205	-1 581		
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	18	8 743	5 253	8 173	4 780	-570	-473		
	podjęcia nauki	19	335	203	365	211	30	8		
	ukończenia 60/65 lat	20	727	497	655	441	-72	-56		
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	21	1 055	376	1 834	892	779	516		
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	22	1 382	896	1 606	1 007	224	111		
	innych	23	4 709	2 079	4 301	1 857	-408	-222		

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

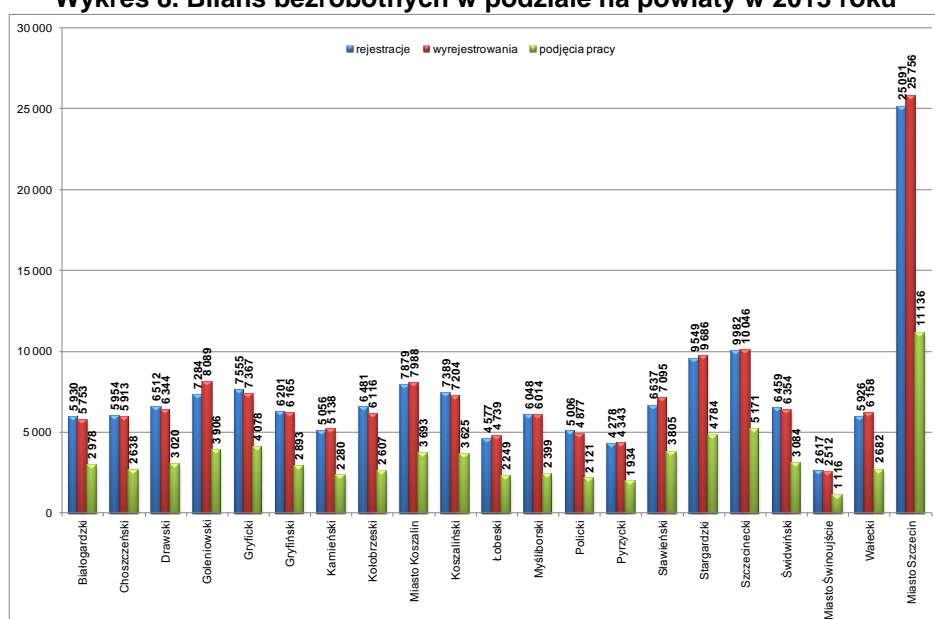
W strukturze osób wyłączonych z ewidencji według powodu wyrejestrowania największą grupę stanowiły osoby, które podjęły zatrudnienie tj. 72,1 tys. osób wobec 64,6 tys. w analogicznym okresie roku ubiegłego. W dalszej kolejności wyłączenia wynikały z niepotwierdzenia przez osobę bezrobotną gotowości do podjęcia pracy⁵ – 42,2 tys. osób wobec 44,4 tys. w zeszłym roku. W przypadku wyłączeń z powodu podjęcia pracy dominujący udział miało zatrudnienie niesubsydiowane, które otrzymało w analizowanym

⁵ Zgodnie z objaśnieniami do formularza MPiPS-01 są to osoby, które zostały pozbawione statusu bezrobotnego z powodu: braku gotowości do podjęcia pracy zgodnie z art. 33 ust. 4 pkt 4 i pkt 4a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; osoby, które wyjechały za granicę na okres co najmniej 10 dni; osoby, które przez okres co najmniej 10 dni pozostają w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia; nadterminowej, zasadniczej służby wojskowej, służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, ćwiczeń wojskowych oraz okresowej służby wojskowej (zawodowej).

roku 62,6 tys. osób bezrobotnych, w tym pracę sezonową podjęło ponad 7 tys. osób. Pracę subsydiowaną przy wykorzystaniu m. in. środków Funduszu Pracy, EFS, PFRON rozpoczęło ponad 9,5 tys. osób. Najwięcej bezrobotnych otrzymało pracę w ramach robót publicznych tj. 3,2 tys. osób. W ramach aktywizacji zawodowej w ubiegłym roku, program stażu i prace społecznie użyteczne rozpoczęło odpowiednio 9,8 i 4,3 tys. osób, na szkolenia skierowano ponad 5 tys. osób bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zaobserwowano znacznie większą liczbę osób skierowanych do prac subsydiowanych, o ponad 1 tys., jak również więcej osób skorzystało z pozostałych form aktywizacji zawodowej. Program stażu będący najpopularniejszą formą aktywizacji rozpoczęło o niemal 2 tys. osób więcej niż miało to miejsce przed rokiem. Wyraźna tendencja wzrostowa w liczbie osób korzystających z powyższych usług spowodowana jest zaangażowaniem większych niż rok wcześniej środków finansowych przeznaczonych na walkę z bezrobociem, którymi dysponują urzędy pracy.

W 2013 roku w województwie zachodniopomorskim różnica pomiędzy wyrejestrowaniami a rejestracjami wyniosła 1 246 osób bezrobotnych. W badanym okresie dla 10 powiatów różnica ta była dodatnia, zdecydowanie największa dla powiatu goleniowskiego – 805 osób oraz Miasta Szczecin – 665 osób. Natomiast w powiecie kołobrzeskim wyraźnie większa liczba bezrobotnych zarejestrowała się niż wyrejestrowała z urzędu pracy (365 osób). W pięciu powiatach białogardzkim (51,8%), gryfickim (55,4%), koszalińskim (50,3%), sławieńskim (53,6%) oraz szczecineckim (51,5%) ponad połowa wyrejestrowań dotyczyła podjęć pracy. Średnio dla województwa współczynnik ten wynosi 47,0%. Najmniejszy procent wyrejestrowań z powodu podjęcia pracy odnotowano w powiecie myśliborskim 39,3%.

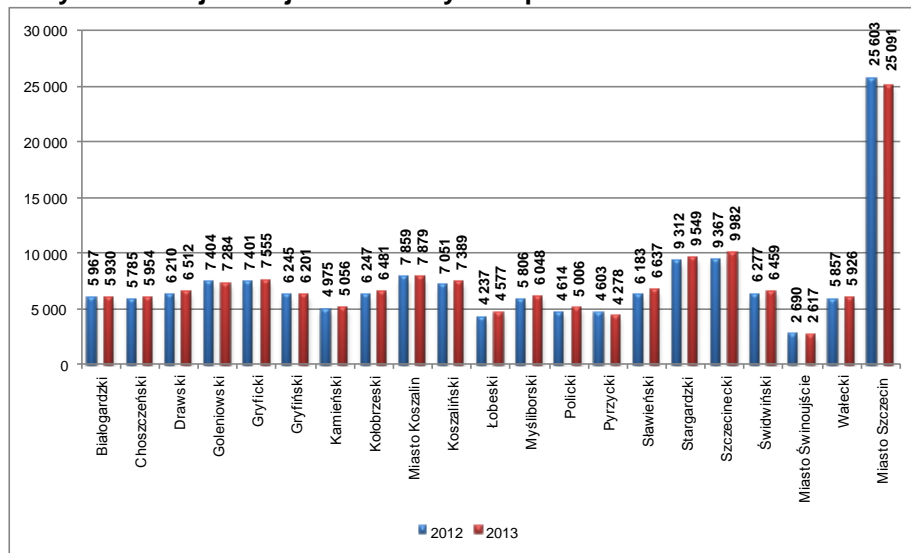
Wykres 8. Bilans bezrobotnych w podziale na powiaty w 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2013 roku liczba rejestracji osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wzrosła o niemal 3 tys. osób w porównaniu do roku ubiegłego. Największy wzrost odnotowano w powiecie szczecineckim – o 615 osób, spadek w Mieście Szczecin – o 512 osób.

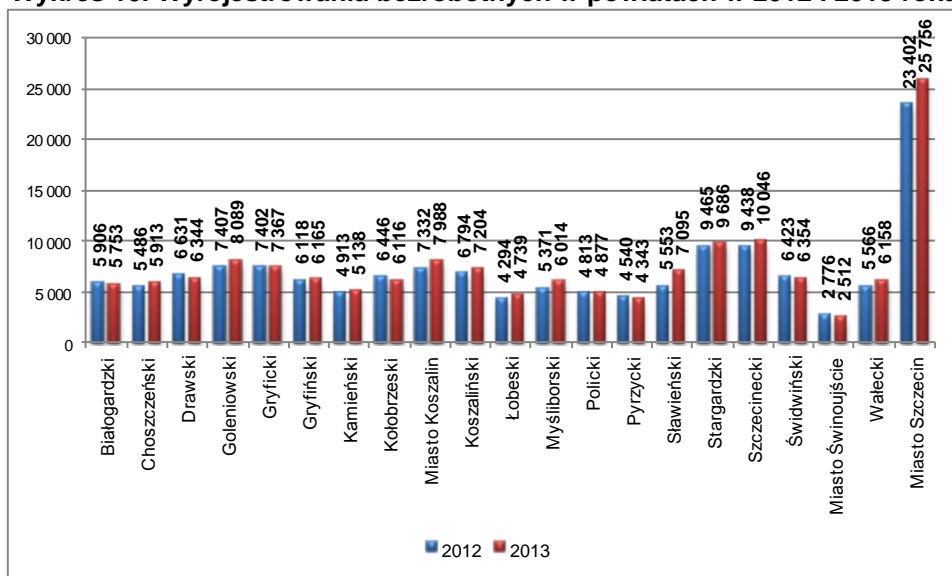
Wykres 9. Rejestracje bezrobotnych w powiatach w 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2013 roku zauważyć można wyraźny wzrost liczby wyrejestrowań z urzędów pracy w porównaniu do roku ubiegłego. Ogółem w województwie wzrost ten wyniósł ponad 7,5 tys. osób. Najwyższy, ponad dwutysięczny, zaobserwowano w Mieście Szczecin. Najniższy, mniej niż 100 osób widoczny jest w powiecie gryfińskim i polickim.

Wykres 10. Wyrejestrowania bezrobotnych w powiatach w 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

1.6. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Z analizy struktury osób bezrobotnych z województwa zachodniopomorskiego według wieku na koniec 2013 roku wynika, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby od 25 do 34 roku życia – 26,9%, a następnie od 35 do 44 roku życia – 20,1%. Niemal, co piąty bezrobotny to osoba do 25 roku życia oraz w wieku 35 – 44 lata. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego w czterech grupach wiekowych zaobserwowano spadek liczby bezrobotnych, od 8,2% w grupie 18 – 24 lata do 3,4% w grupie 45-54 lata. Największy spadek udziału procentowego w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano dla grupy 18 – 24 o 1,2 pkt proc., z kolei przyrost w grupie 60 – 64 lat, o 0,9 pkt proc. W przypadku zbiorowości kobiet na koniec badanego okresu co trzecia zarejestrowana mieściła się w przedziale wiekowym 25 – 34 lata. W badanej grupie w porównaniu z rokiem ubiegłym w dwóch kategoriach zaobserwowano spadek udziału bezrobotnych kobiet od 1,2 pkt proc. w grupie 18 - 24 lata do 1,1 pkt proc. w grupie 55 - 34 lata. Natomiast najwyższy przyrost w grupie 55 – 59 lat o 1,7 pkt proc.

Tabela 5. Bezrobotni według wieku, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 i 2013 roku

Wyszczególnienie		Bezrobotni ogółem		udział %		4-3
		2012	2013	2012	2013	
0		1	2	3	4	5
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	11 600	11 279	10,3	10,2	-0,2
	1-3	23 797	21 695	21,1	19,5	-1,6
	3-6	19 045	18 749	16,9	16,9	0,0
	6-12	20 128	20 174	17,9	18,2	0,3
	12-24	19 866	19 513	17,7	17,6	-0,1
	pow. 24	18 085	19 653	16,1	17,7	1,6
Wiek	18-24	18 977	17 424	16,9	15,7	-1,2
	25-34	31 264	29 887	27,8	26,9	-0,9
	35-44	22 170	22 327	19,7	20,1	0,4
	45-54	22 730	21 946	20,2	19,8	-0,4
	55-59	13 422	14 622	11,9	13,2	1,2
	60-64 lata	3 958	4 857	3,5	4,4	0,9
Wykształcenie	wyższe	10 590	10 535	9,4	9,5	0,1
	policealne i średnie zawodowe	20 806	20 654	18,5	18,6	0,1
	średnie	11 746	11 855	10,4	10,7	0,2
	zasadnicze zawodowe	31 100	30 464	27,6	27,4	-0,2
	gimnazjalne i poniżej	38 279	37 555	34,0	33,8	-0,2
Staż pracy ogółem	do 1 roku	19 341	20 147	17,2	18,1	1,0
	1-5	24 941	24 029	22,2	21,6	-0,5
	5-10	15 311	15 398	13,6	13,9	0,3
	10-20	16 338	16 280	14,5	14,7	0,1
	20-30	12 569	12 515	11,2	11,3	0,1
	30 lat i więcej	4 096	4 059	3,6	3,7	0,0
	bez stażu	19 925	18 635	17,7	16,8	-0,9
Ogółem		112 521	111 063	100,0	100,0	0,0

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01

Analiza danych dotyczących wykształcenia bezrobotnych na koniec przedstawianego roku wskazuje, że w dalszym ciągu w większości zakończyli oni naukę

na najniższych poziomach edukacji. Co trzeci bezrobotny posiadał wykształcenie gimnazjalne bądź niższe, a blisko co czwarty dokumentował zasadnicze zawodowe. Łącznie bezrobotni z dwu wspomnianych grup stanowili ponad 60% oczekujących na zatrudnienie. Dyplom uczelni wyższej przedstawiło w urzędzie pracy 9,5% bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku dynamikę wzrostu liczby bezrobotnych zaobserwowano w trzech kategoriach wykształcenia. Maksymalny wzrost udziału procentowego w ogólnej liczbie bezrobotnych zaobserwowano dla grupy z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 0,2 pkt proc..

Z analizy stażu pracy bezrobotnych na koniec badanego roku wynika, że co piąty z nich dokumentował doświadczenie zawodowe od 1 roku do 5 lat. Kolejną liczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy, którego nie posiadało 18,8% zarejestrowanych. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego największy przyrost w liczbie bezrobotnych notowano w grupie osób z najkrótszym stażem – do roku - o 1 pkt proc.

Tabela 6. Bezrobotne kobiety według wieku, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 i 2013 roku

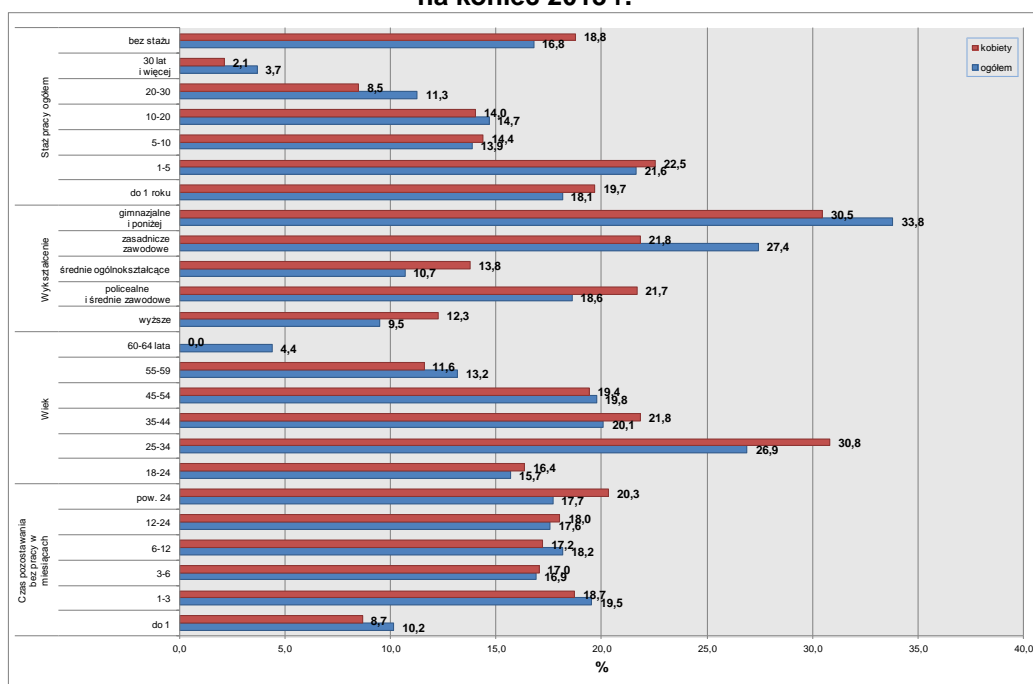
Wyszczególnienie		Bezrobotne kobiety		udział %		4-3
		2012	2013	2012	2013	
0		1	2	3	4	5
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	4 898	5 004	8,3	8,7	0,3
	1-3	11 802	10 834	20,1	18,7	-1,3
	3-6	9 973	9 848	17,0	17,0	0,1
	6-12	10 172	9 953	17,3	17,2	-0,1
	12-24	11 058	10 425	18,8	18,0	-0,8
	pow. 24	10 906	11 756	18,5	20,3	1,8
Wiek	18-24	10 324	9 462	17,6	16,4	-1,2
	25-34	18 785	17 818	31,9	30,8	-1,1
	35-44	12 485	12 622	21,2	21,8	0,6
	45-54	11 434	11 227	19,4	19,4	0,0
	55-59	5 781	6 691	9,8	11,6	1,7
	60-64 lata	0	0	0,0	0,0	0,0
Wykształcenie	wyższe	7 210	7 090	12,3	12,3	0,0
	policealne i średnie zawodowe	12 753	12 529	21,7	21,7	0,0
	średnie	7 936	7 959	13,5	13,8	0,3
	zasadnicze zawodowe	12 976	12 626	22,1	21,8	-0,2
	gimnazjalne i poniżej	17 934	17 616	30,5	30,5	0,0
Staż pracy ogółem	do 1 roku	10 973	11 389	18,7	19,7	1,0
	1-5	13 707	13 032	23,3	22,5	-0,8
	5-10	8 247	8 315	14,0	14,4	0,4
	10-20	8 221	8 112	14,0	14,0	0,1
	20-30	4 875	4 909	8,3	8,5	0,2
	30 lat i więcej	1 191	1 218	2,0	2,1	0,1
	bez stażu	11 595	10 845	19,7	18,8	-1,0
Ogółem	58 809	57 820	100,0	100,0	0,0	

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01

Najwięcej osób zarejestrowanych w urzędach pracy na koniec 2013 roku pozostawało poza zatrudnieniem powyżej 24 miesięcy – 20,3%, a następnie od 1 do

3 miesięcy – 18,7%. W stosunku do roku ubiegłego zaobserwowano wzrost w liczbie bezrobotnych charakteryzujących się długookresowym bezrobociem, osób pozostających po za zatrudnieniem powyżej 24 miesięcy przybyło o ponad 1,5 tysiąca (8,7%). Nieznacznie, bo zaledwie o 0,2%, wzrosła liczba osób mieszczących się w kategorii od 6 do 12 miesięcy. Najwyższą tendencję spadkową odnotowano natomiast w przypadku liczby bezrobotnych w kategorii od 3 do 6 miesięcy, o ponad 2 tysiące (8,8%). O 1,8% zmniejszyła się grupa zarejestrowanych będących poza rynkiem pracy od 12 do 24 miesięcy, a 1,6% spadku notowano wśród bezrobotnych od 3 do 6 miesięcy.

Wykres 11. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy z uwzględnieniem płci w województwie zachodniopomorskim na koniec 2013 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

2. Analiza bezrobocia według zawodów

2.1. Struktura bezrobocia według zawodów

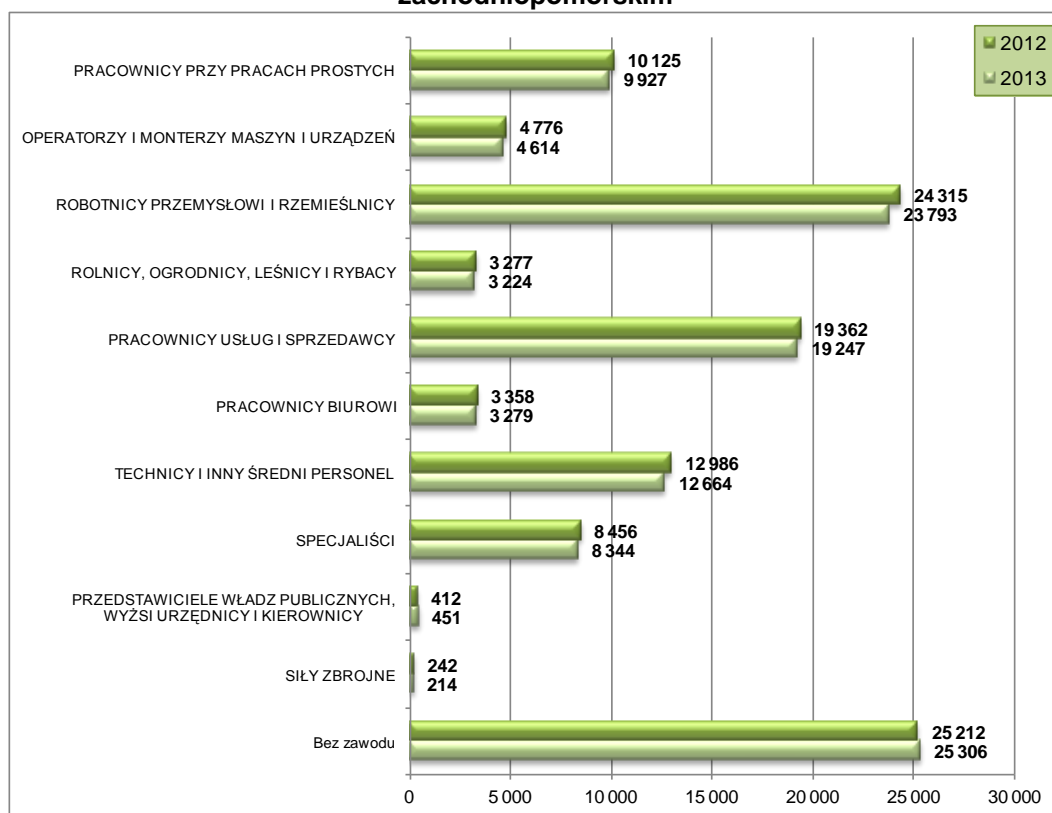
Na koniec 2013 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 111 063 osoby, w porównaniu z analogicznym okresem roku 2012 roku zaobserwowano spadek liczby bezrobotnych o niemal 1,5 tysiąca osób.

Uogólniając strukturę bezrobocia w województwie na poziomie grup wielkich, należy podkreślić szczególnie, duży udział 7 grupy – **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** oraz znikomy udział grupy pierwszej – **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**. Marginalny charakter ma również wielkość bezrobocia w grupie **0 – Siły zbrojne**. Poniżej zaprezentowano ranking malejący grup wielkich na podstawie wielkości odsetka zarejestrowanych bezrobotnych:

- **Bez zawodu** – 22,8% zarejestrowanych;
- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 21,4% zarejestrowanych;
- **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 17,3%;
- **Technicy i inny średni personel** – 11,4% zarejestrowanych;
- **Pracownicy przy pracach prostych** – 8,9% zarejestrowanych;
- **Specjaliści** – 7,5% zarejestrowanych;
- **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 4,2% zarejestrowanych;
- **Pracownicy biurowi** – 3,0%;
- **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 2,9% zarejestrowanych;
- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – 0,4% zarejestrowanych;
- **Siły zbrojne** – 0,2% zarejestrowanych.

Porównując rok 2012 i 2013 wzrost liczby bezrobotnych odnotowano jedynie w grupie **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** (o 39 osób) oraz w grupie **Bez zawodu** (o 94 osoby). Dla pozostałych wielkich grup odnotowano spadek liczby bezrobotnych, największy dla grupy **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** o 522 osoby.

Wykres 13. Bezrobotni według wielkich grup zawodów w 2013 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Tabela 8 zawiera ranking 30 zawodów, w których na koniec 2013 roku zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim.

Bezrobotni w tych zawodach stanowili ponad 60% z ogólnej liczby bezrobotnych na koniec badanego okresu.

Tabela 8. 30 zawodów, w których na koniec 2013 roku zarejestrowanych było najwięcej osób bezrobotnych, zmiana w stosunku do 2012 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	2012	2013	wzrost/spadek
1	000000	Bez zawodu	19 662	25 306	5 644
2	522301	Sprzedawca S	5 784	8 685	2 901
3	515303	Robotnik gospodarczy	1 804	2 836	1 032
4	722204	Ślusarz S	1 693	2 428	735
5	331403	Technik ekonomista S	1 608	2 322	714
6	512001	Kucharz S	1 464	1 942	478
7	711202	Murarz S	1 362	2 120	758
8	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 058	1 811	753
9	931301	Robotnik budowlany	1 105	1 711	606
10	512002	Kucharz małej gastronomii S	918	1 165	247
11	263102	Ekonomista	1 068	1 136	68
12	753105	Krawiec S	932	1 422	490
13	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	835	882	47
14	514101	Fryzjer S	789	991	202
15	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	721	859	138
16	513101	Kelner S	776	926	150
17	723105	Mechanik samochodów osobowych	777	1 050	273
18	311504	Technik mechanik S	705	986	281
19	752205	Stolarz S	673	916	243
20	751204	Piekarz S	711	794	83
21	753303	Szwaczka	593	1 019	426
22	911207	Sprzątaczką biurową	617	983	366
23	941201	Pomoc kuchenna	503	691	188
24	314207	Technik rolnik S	544	880	336
25	751201	Cukiernik S	511	713	202
26	235107	Pedagog	515	530	15
27	311204	Technik budownictwa S	510	642	132
28	411004	Technik prac biurowych S	436	748	312
29	713102	Malarz budowlany	392	705	313
30	432103	Magazynier	383	509	126
Bezrobotni			112 521	111 063	-1 458

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Większość zawodów z prezentowanej listy mieści się w trzech wielkich grupach zawodów: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (10 zawodów), **(5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** (6 zawodów), **(3) Technicy i inny średni personel** (5 zawodów).

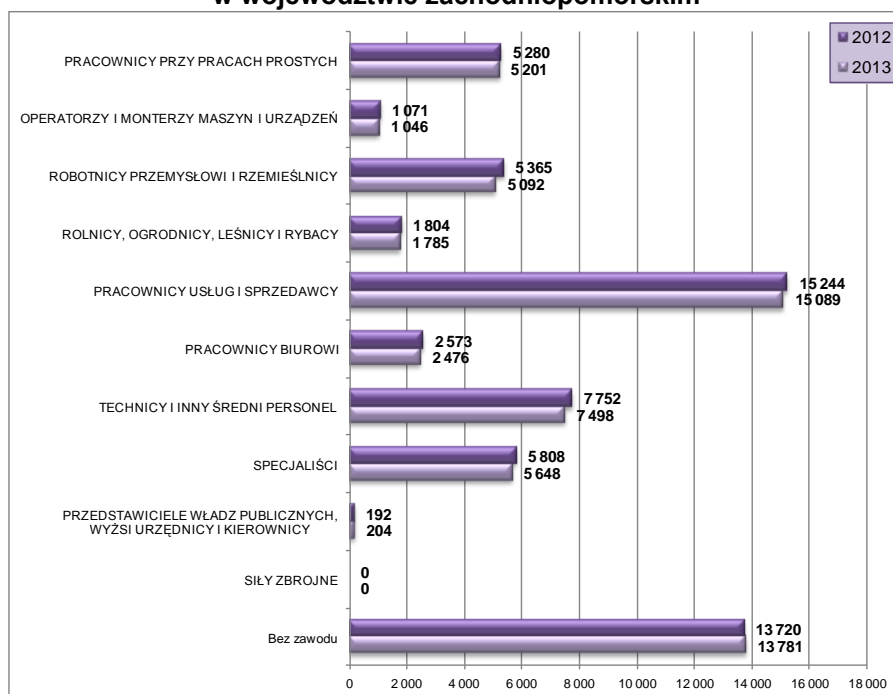
Na koniec 2013 roku w województwie zachodniopomorskim w rejestrach urzędów pracy pozostawało 57 820 kobiet (2012 rok – 58 809 kobiet). W badanym okresie kobiety stanowiły 52,1% z ogólnej liczby bezrobotnych, podczas gdy w 2012 roku 52,3%.

W 2013 roku 13 781 kobiet nie posiadało zawodu, a ich liczba w porównaniu z 2012 rokiem wzrosła o ponad 60 osób. Z analizy danych dotyczących bezrobotnych kobiet, według wielkich grup zawodów w 2013 roku wynika, iż zdecydowanie najliczniej reprezentowane były kobiety posiadające zawód z grupy **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 15 089 osób (¼ z ogólnej liczby bezrobotnych kobiet).

Poniżej zaprezentowano ranking malejący grup wielkich na podstawie wielkości odsetka zarejestrowanych bezrobotnych kobiet:

- **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 26,1% zarejestrowanych kobiet;
- **Technicy i inny średni personel** – 13,0%;
- **Specjaliści** – 9,8%;
- **Pracownicy przy pracach prostych** – 9,0%;
- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 8,8%;
- **Pracownicy biurowi** – 4,3%;
- **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 3,1%;
- **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 1,8%;
- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – 0,4%;
- **Siły zbrojne** – 0,0%.

Wykres 14. Bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów w 2012 i 2013 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Porównując rok 2012 i 2013, spadek liczby bezrobotnych kobiet odnotowano w grupie: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (o 273 osoby), **(3) Technicy i inny średni personel** (o 254 osoby), **(2) Specjaliści** (o 160 osób), **(5) Pracownicy usług**

i sprzedawcy (o 155 osób), (4) Pracownicy biurowi (o 97 osób), (9) Pracownicy przy pracach prostych (o 79 osób), (8) Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (o 25 osób), najniższy w grupie (6) Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (o 19 osób), W dwóch grupach zaobserwowano przyrosty, największy w grupie bezrobotnych bez zawodu (o 61 osób).

Tabela 9 prezentuje 30 zawodów, w których w 2013 roku zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych kobiet i to one dominują wśród ogółu rejestrujących się bezrobotnych w tych zawodach, z wyjątkiem robotnika gospodarczego (udział kobiet 40,9%). Najwięcej zarejestrowanych kobiet odnotowano w zawodach: sprzedawca (7 927 kobiet), technik ekonomista (2 028 kobiet), kucharz (1 426 kobiet), krawiec (1 395 kobiet), robotnik gospodarczy (1 161 kobiet). Bardzo wysoki udział (ponad 95%) kobiet wśród bezrobotnych ogółem notowano w 6 zawodach: pokojowa (100,0%), szwaczka (99,2%), sprzątaczką biurową (98,3%), krawiec (98,1%), księgowy (95,4%), fryzjer (95,2%).

Tabela 9. 30 zawodów, w których na koniec 2013 roku zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych kobiet (zmiana w stosunku do 2012 roku)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	2012			2013			wzrost/ spadek (8-5)
			ogółem	kobiety	udział % kobiet	ogółem	kobiety	udział % kobiet	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	000000	Bez zawodu	25 212	13 720	54,4%	25 306	13 781	54,5%	61
2	522301	Sprzedawca S	8 829	8 064	91,3%	8 685	7 927	91,3%	-137
3	331403	Technik ekonomista S	2 376	2 088	87,9%	2 322	2 028	87,3%	-60
4	512001	Kucharz S	2 015	1 494	74,1%	1 942	1 426	73,4%	-68
5	753105	Krawiec S	1 516	1 481	97,7%	1 422	1 395	98,1%	-86
6	515303	Robotnik gospodarczy	2 857	1 216	42,6%	2 836	1 161	40,9%	-55
7	514101	Fryzjer S	955	912	95,5%	991	943	95,2%	31
8	263102	Ekonomista	1 299	957	73,7%	1 136	847	74,6%	-110
9	513101	Kelner S	922	811	88,0%	926	814	87,9%	3
10	753303	Szwaczka	1 056	1 046	99,1%	1 019	1 011	99,2%	-35
11	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 926	1 106	57,4%	1 811	1 033	57,0%	-73
12	512002	Kucharz małej gastronomii S	1 102	707	64,2%	1 165	772	66,3%	65
13	911207	Sprzątaczką biurową	1 040	1 024	98,5%	983	966	98,3%	-58
14	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	898	695	77,4%	859	659	76,7%	-36
15	941201	Pomoc kuchenna	657	595	90,6%	691	625	90,4%	30
16	235107	Pedagog	538	472	87,7%	530	467	88,1%	-5
17	411004	Technik prac biurowych S	772	679	88,0%	748	668	89,3%	-11
18	314207	Technik rolnik S	904	658	72,8%	880	617	70,1%	-41
19	522305	Technik handlowiec S	493	426	86,4%	514	457	88,9%	31
20	751201	Cukiernik S	745	484	65,0%	713	445	62,4%	-39
21	334306	Technik administracji S	472	417	88,3%	463	417	90,1%	0
22	911203	Pokojowa	308	308	100,0%	304	304	100,0%	-4
23	751103	Przetwórcą ryb	430	316	73,5%	444	331	74,5%	15
24	422402	Technik hotelarstwa S	320	264	82,5%	349	285	81,7%	21

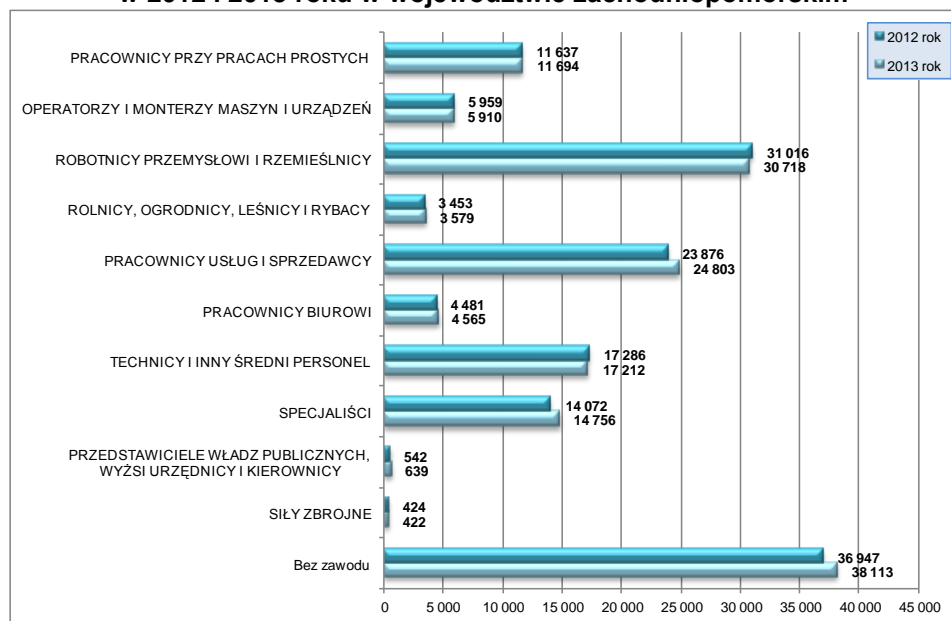
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	2012			2013			wzrost/ spadek (8-5)
			ogółem	kobiety	udział % kobiet	ogółem	kobiety	udział % kobiet	
25	613003	Rolnik S	490	372	75,9%	498	365	73,3%	-7
26	932101	Pakowacz	479	396	82,7%	473	380	80,3%	-16
27	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	254	224	88,2%	278	238	85,6%	14
28	242217	Specjalista administracji publicznej	263	194	73,8%	267	210	78,7%	16
29	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	363	203	55,9%	384	211	54,9%	8
30	331301	Księgowy	306	297	97,1%	281	268	95,4%	-29
Bezrobotni			112 521	58 809	52,3%	111 063	57 820	52,1%	-989

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

2.2. Napływ do bezrobocia

Wśród 152 411 osób bezrobotnych, które w 2013 roku zarejestrowały się w urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego, 38 113 (25,0%) nie posiadało żadnego zawodu. W stosunku do 2012 roku liczba rejestracji osób bez zawodu była wyższa o 1 166 osób.

Wykres 15. Napływ bezrobotnych według wielkich grup zawodów w 2012 i 2013 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

W 2013 roku najczęściej nowo zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w grupach zawodów: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 30 718 osób i **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 24 803 osoby. Porównując dane z 2012 roku liczba rejestrujących się bezrobotnych w największym stopniu zmniejszyła się w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – o 298 osób.

W tabeli 10 zestawiono zawody charakteryzujące się najwyższym napływem do bezrobocia, które w większości pokrywają się z zawodami o najwyższej liczbie bezrobotnych. Świadczy to o tym, że trudna sytuacja osób w tych zawodach ma charakter trwały, notując obok dużego poziomu bezrobocia również stały, wysoki napływ.

W 2013 roku najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w zawodzie: sprzedawca – 8 685 osób, robotnik gospodarczy – 2 836 osób, ślusarz – 2 428 osób,.

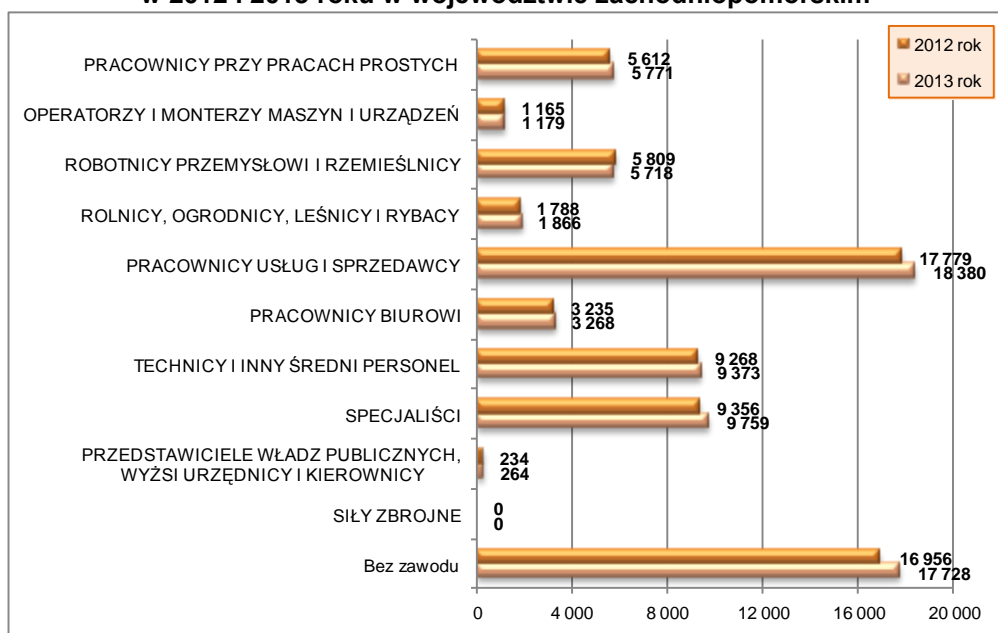
Tabela 10. 30 zawodów, w których w 2013 roku rejestrowało się najwięcej bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Rejestracje w 2013 roku	Zarejestrowani na koniec 2013 roku
1	000000	Bez zawodu	38 113	25 306
2	522301	Sprzedawca S	10 474	8 685
3	515303	Robotnik gospodarczy	3 391	2 836
4	722204	Ślusarz S	3 185	2 428
5	331403	Technik ekonomista S	2 922	2 322
6	512001	Kucharz S	2 609	1 942
7	711202	Murarz S	2 449	2 120
8	931301	Robotnik budowlany	2 108	1 711
9	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 907	1 811
10	263102	Ekonomista	1 842	1 136
11	512002	Kucharz małej gastronomii S	1 702	1 165
12	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	1 550	882
13	753105	Krawiec S	1 544	1 422
14	723105	Mechanik samochodów osobowych	1 456	1 050
15	514101	Fryzjer S	1 420	991
16	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	1 374	859
17	752205	Stolarz S	1 353	916
18	311504	Technik mechanik S	1 337	986
19	513101	Kelner S	1 282	926
20	751204	Piekarz S	1 218	794
21	753303	Szwaczka	1 089	1 019
22	314207	Technik rolnik S	1 060	880
23	911207	Sprzątaczką biurową	1 036	983
24	751201	Cukiernik S	947	713
25	235107	Pedagog	911	530
26	311204	Technik budownictwa S	911	642
27	941201	Pomoc kuchenna	881	691
28	411004	Technik prac biurowych S	862	748
29	713102	Malarz budowlany	795	705
30	432103	Magazynier	740	509
Bezrobotni			152 411	111 063

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Wśród ponad 73 tys. bezrobotnych kobiet, które w 2013 roku zarejestrowały się w urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego, 17 728 (24,2%) nie posiadało żadnego zawodu. W stosunku do 2012 roku liczba zarejestrowanych kobiet bez zawodu wzrosła, o 772 osoby.

Wykres 16. Napływ bezrobotnych kobiet według wielkich grup zawodów w 2012 i 2013 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Biorąc pod uwagę bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów, najwięcej w 2013 roku zarejestrowano do grupy: **(5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 18 380 osób, **(2) Specjaliści** – 9 759 osób oraz **(3) Technicy i inny średni personel** – 9 373 osoby.

W tabeli 11 zestawiono 30 zawodów, w których w 2013 roku zarejestrowało się najwięcej bezrobotnych kobiet. Kobiety w tych zawodach stanowiły 2/3 ogółu rejestrujących się bezrobotnych kobiet. Najwięcej rejestracji kobiet odnotowano w zawodzie: sprzedawca – 9 224 osób, technik ekonomista – 2 471 osób.

Tabela 11. 30 zawodów, w których w 2013 roku rejestrowało się najwięcej bezrobotnych kobiet w województwie zachodniopomorskim

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Zarejestrowane kobiety na koniec 2013 roku	Rejestracje w 2013 roku	Rejestracje kobiet w 2013 roku
1	000000	Bez zawodu	13 781	38 113	17 728
2	522301	Sprzedawca S	7 927	10 474	9 224
3	331403	Technik ekonomista S	2 028	2 922	2 471
4	512001	Kucharz S	1 426	2 609	1 606
5	753105	Krawiec S	1 395	1 544	1 520
6	515303	Robotnik gospodarczy	1 161	3 391	1 365
7	514101	Fryzjer S	943	1 420	1 326
8	263102	Ekonomista	847	1 842	1 321
9	753303	Szwaczka	1 011	1 089	1 078
10	513101	Kelner S	814	1 282	1 071
11	911207	Sprzątaczką biurowa	966	1 036	1 018
12	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 033	1 907	1 012

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Zarejestrowane kobiety na koniec 2013 roku	Rejestracje w 2013 roku	Rejestracje kobiet w 2013 roku
13	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	659	1 374	1 002
14	512002	Kucharz małej gastronomii S	772	1 702	958
15	235107	Pedagog	467	911	804
16	941201	Pomoc kuchenna	625	881	747
17	411004	Technik prac biurowych S	668	862	747
18	314207	Technik rolnik S	617	1 060	697
19	522305	Technik handlowiec S	457	715	585
20	751201	Cukiernik S	445	947	526
21	334306	Technik administracji S	417	598	522
22	751103	Przetwórcza ryb	331	613	453
23	422402	Technik hotelarstwa S	285	533	436
24	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	238	507	426
25	932101	Pakowacz	380	590	421
26	613003	Rolnik S	365	580	421
27	911203	Pokojowa	304	410	409
28	242217	Specjalista administracji publicznej	210	464	358
29	263204	Socjolog	198	419	313
30	331301	Księgowy	268	322	299
Bezrobotni			57 820	152 411	73 306

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3.

2.3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Na podstawie wielkości wskaźnika długotrwałego bezrobocia, oszacowano duże i elementarne grupy zawodów implikujących bezrobocie utrzymujące się powyżej 12 miesięcy oraz przejawiających równowagę na wojewódzkim rynku pracy między popytą, a popytem na pracę. Wskaźnik ten informuje, ile procent bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy, co najmniej 12 miesięcy. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwałe bezrobotnych w danym zawodzie.

W 2013 roku najwyższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia charakteryzowała się grupa zawodów **(01) oficerowie sił zbrojnych..**

Tabela 12. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w województwie zachodniopomorskim w 2013 roku

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0,6
2	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4048
3	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3916
4	"82"	Monterzy	0,3904
5	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,3846
6	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,378
7	"91"	Pomoce domowe i sprzętaczki	0,3769
8	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,3759
9	"62"	Leśnicy i rybacy	0,3685
10	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,3682
11	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,367
12	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,3619
13	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,3605
14	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,3603
15	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,3601
16	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,3536
17	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,3503
18	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,3422
19	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,3404
20	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3396
21	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3383
22	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,3366
23	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,3365
24	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,3258
25	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3254
26	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,3208
27	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3074
28	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,3005
29	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,2894
30	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,2847
31	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,2757
32	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,274
33	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,2727
34	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,2613
35	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,2595
36	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2582
37	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,2459
38	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2316
39	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,2294
40	"35"	Technicy informatycy	0,2288
41	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,2261
42	"03"	Żołnierze szeregowi	0,1765
43	"02"	Podoficerowie sił zbrojnych	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Analizując informacje dotyczące długotrwałego bezrobocia i wpływu na nie zawodu, nie trudno zauważyć, że wyciąganie wniosków z rankingu przy analizowaniu dużych grup zawodowych prowadzi do dużych uogólnień i właściwie nie widać jasnej zależności merytorycznej, którą winien w takiej sytuacji wywołać zastosowany wskaźnik. Gdy prześledzić ranking bardziej szczegółowy, to podobnie nie rysuje się jakaś zasada, która dowodziłaby, że specjaliści i fachowcy są w jakiejś mierze „odporniejsi” na długoterminowe bezrobocie, a inni bardziej narażeni na nie. Generalnie należy stwierdzić, że to nie poszczególne zawody generują bezrobocie długoterminowe, ale jest one generowane przez inne zjawiska. Problemy: kwalifikacji a umiejętności, mentalności a rynku, gospodarki globalnej a systemu socjalnego, płac a oczekiwań i potrzeb społecznych wydają się być, bardziej niż posiadany zawód, generatorami długoterminowego pozostawania bez zatrudnienia wielu Polaków.

2.4. Bezrobotni według rodzaju działalności, ostatniego miejsca pracy

Na koniec 2013 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby niegdyś zatrudnione w sekcji **przetwórstwo przemysłowe** (15 712 osób), w dalszej kolejności zaś w sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** (15 142 osoby).

Sekcje PKD generujące najwięcej miejsc pracy to **administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** (8 111 ofert), **handel hurtowy i detaliczny** (6 610 ofert), **przetwórstwo przemysłowe** (5 774 oferty).

Tabela 13. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w województwie zachodniopomorskim w 2013 roku

Lp.	Sekcja PKD	Bezrobotni		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	
		rejestrujący się w 2013 r.	stan w końcu 2013 r.	zgłoszone w 2013 r.	stan w końcu 2013 r.
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6 162	5 443	1 981	20
2	Górnictwo i wydobywanie	170	143	31	0
3	Przetwórstwo przemysłowe	20 015	15 712	5 774	212
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	284	225	123	63
5	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 844	1 413	1 059	9
6	Budownictwo	11 471	9 199	3 298	96
7	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	19 192	15 142	6 610	381
8	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6 424	4 825	3 157	128
9	Transport i gospodarka magazynowa	3 911	2 686	1 727	84

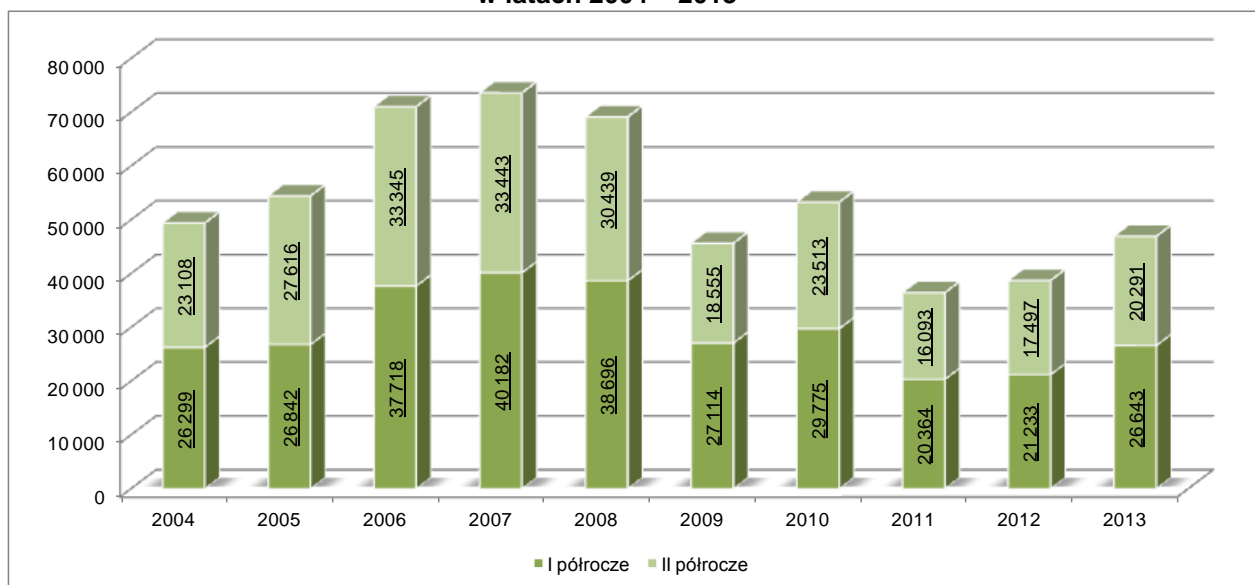
10	Informacja i komunikacja	677	452	330	2
11	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 287	913	1 384	65
12	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 298	1 074	528	16
13	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 921	1 953	1 232	39
14	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6 088	3 924	4 918	360
15	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8 088	5 839	8 111	62
16	Edukacja	3 292	2 135	1 766	25
17	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 605	2 562	1 991	95
18	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 841	1 241	1 165	11
19	Pozostała działalność usługowa	11 332	8 012	1 077	15
20	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	245	176	7	0
21	Organizacje i zespoły eksterytorialne	31	27	0	0
22	Działalność niezidentyfikowana	13 027	9 332	0	0
Ogółem		123 205	92 428	46 269	1 683

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 2.

3. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

Według informacji ze sporządzanych co miesiąc sprawozdań MPiPS-01 wynika, że od stycznia do grudnia 2013 roku w urzędach pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego zarejestrowano w sumie blisko 47 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wykres 17. Liczba ofert zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim w latach 2004 – 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 14. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zarejestrowane w urzędach pracy w województwie zachodniopomorskim w 2013 roku

Wyszczególnienie		Oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku				
		ogółem	z ogółem oferty pracy			
			subsydiowanej	z sektora publicznego	sezonowej	
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej		46 934	19 839	12 687	17 186	
z ogółem	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	33 878	6 783	5 225	17 186	
	miejsca aktywizacji zawodowej	13 056	13 056	7 462		
	w tym	staże	9 482	9 482	4 004	
		przygotowanie zawodowe dorosłych	14	14	0	
		prace społecznie użyteczne	3 560	3 560	3 458	
	dla niepełnosprawnych	2 549	752	221	700	
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	107	79	58	28		

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Oferty dotyczące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej stanowiły 72,2%, z kolei pozostałe dotyczyły miejsc aktywizacji zawodowej, wśród których znajdowało się m.in. 3,6 tys. ofert prac społecznie użytecznych oraz 9,4 tys. ofert stażowych. W analizowanym roku zgłoszono 2 549 etatów dla osób niepełnosprawnych i niewiele, bo tylko 107 dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Ponad 19 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dotyczyło subsydiowanych ofert zatrudnienia, 12,7 tys. wakatów pochodziło z sektora publicznego, a 17,1 tys. dotyczyło pracy sezonowej.

Z porównania danych z 2012 i 2013 roku wynika, że podaż wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w analizowanym okresie była wyraźnie większa tj. o 21,2%. Patrząc na sytuację na powiatowych rynkach pracy dynamikę spadku liczby zarejestrowanych etatów notowano tylko w pięciu powiatach tj. polickim, o 17,5%, wałeckim, o 10,9%, pyrzyckim, o 9,3%, drawskim, o 3,0%, koszalińskim, 0,5%. W pozostałych zaobserwowano widoczny wzrost, maksymalny w Mieście Szczecin, o 75,0% więcej ofert zatrudnienia.

Tabela 15. Liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiatach województwa zachodniopomorskiego w 2012 i 2013 r.

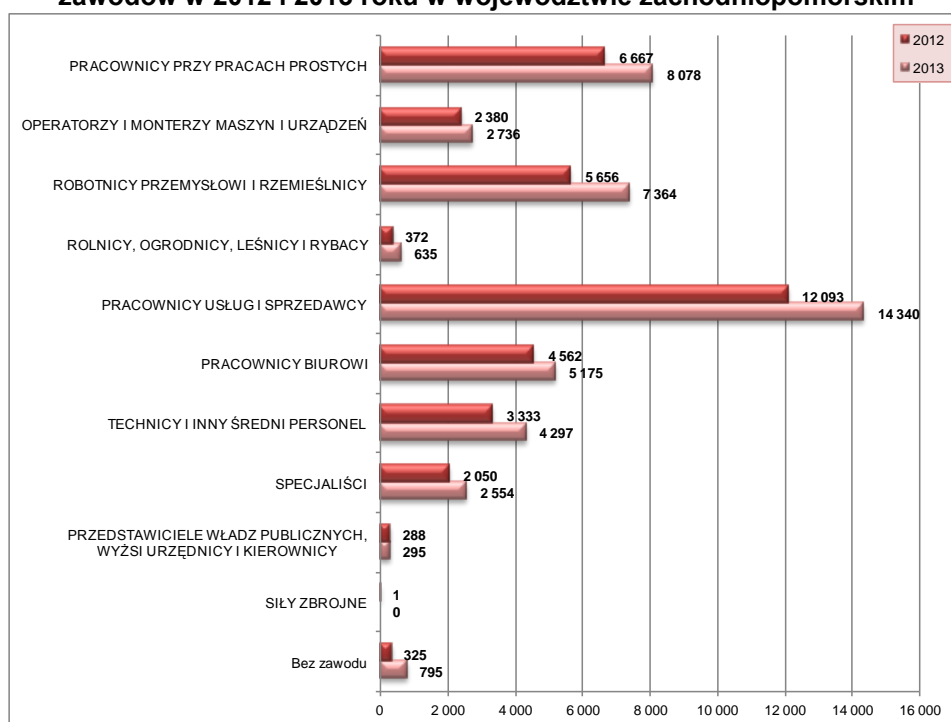
Powiaty	Liczba zgłoszonych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej		Dynamika 2012 rok = 100
	2012 r.	2013 r.	
Białogardzki	1 221	1 735	142,1
Choszczeński	1 524	1 905	125,0
Drawski	2 124	2 061	97,0
Goleniowski	1 806	1 949	107,9
Gryficki	2 432	2 821	116,0
Gryfiński	1 408	1 661	118,0
Kamieński	913	1 175	128,7
Kołobrzeski	1 599	1 813	113,4
Miasto Koszalin	3 320	4 060	122,3
Koszaliński	1 456	1 449	99,5
Łobeski	998	1 224	122,6
Myśliborski	1 453	1 808	124,4
Policki	1 094	903	82,5
Pyrzycki	1 606	1 457	90,7
Sławieński	1 364	2 018	147,9
Stargardzki	1 926	1 996	103,6
Szczecinecki	2 982	3 278	109,9
Świdwiński	2 162	2 201	101,8
Miasto Świnoujście	644	1 101	171,0
Wałecki	1 636	1 458	89,1
Miasto Szczecin	5 062	8 861	175,0
Zachodniopomorskie	38 730	46 934	121,2

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

3.1. Napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów

Wzrost liczby zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2013 roku zaobserwowano we wszystkich grupach zawodów największy w grupie **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** o 2 247 ofert. Spadek w liczbie wakatów notowano jedynie w grupie **Siły zbrojne**, o 1 ofertę.

Wykres 18. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2012 i 2013 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3.

Zgodnie z rozkładem oferowanych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według grup zawodów, najwięcej w 2013 roku zgłoszono dla:

- **Pracowników usług i sprzedawców (5)** – 14 640 ofert (31,0% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

Tabela 16. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (5) Pracownicy usług i sprzedawcy w 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
1	515303	Robotnik gospodarczy	2 836	6 033
2	522301	Sprzedawca S	8 685	2 565
3	512001	Kucharz S	1 942	828
4	513101	Kelner S	926	628
5	524902	Doradca klienta	78	463
6	523002	Kasjer handlowy	173	441
7	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	74	318
8	524404	Telemarketer	21	284
9	514101	Fryzjer S	991	260
10	531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	27	195
11	513202	Barman	190	180

12	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	1	168
13	541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	176	148
14	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	29	144
15	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	18	127
16	514202	Kosmetyczka	106	117
17	512090	Pozostali kucharze	17	98
18	524502	Sprzedawca w stacji paliw	60	92
19	524904	Hostessa	5	75
20	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	20	71
21	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	9	70
Razem			16 384	13 305
Udział %			85,1%	92,8%
Ogółem w grupie 5			19 247	14 340

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Pracownicy przy pracach prostych (9)** – 8 078 ofert (17,5% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert zgłoszono w zawodach:

Tabela 17. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (9) Pracownicy przy pracach prostych w 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
1	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	384	1 335
2	931301	Robotnik budowlany	1 711	1 025
3	911207	Sprzątaczką biurowa	983	902
4	941201	Pomoc kuchenna	691	841
5	921101	Pomocniczy robotnik polowy	160	586
6	911203	Pokojowa	304	468
7	932101	Pakowacz	473	352
8	911290	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	65	310
9	961302	Robotnik placowy	392	251
10	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	288	150
11	962902	Dozorca	380	129
12	931205	Robotnik drogowy	293	118
13	962906	Woźny	41	112
14	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	28	110
15	933304	Robotnik magazynowy	205	110
16	961201	Sortowacz surowców wtórnych	6	96
17	961303	Zamiatacz	35	86
18	962201	Pracownik prac dorywczych	14	74
19	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 811	71
Razem			8 264	7 126

Udział %	83,2%	78,5%
Ogółem w grupie 9	9 927	9 078

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7)** – 7 364 oferty (15,9% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

Tabela 18. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy w 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
1	711202	Murarz S	2 120	388
2	751103	Przetwórcza ryb	444	385
3	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	60	353
4	751190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	70	275
5	722204	Ślusarz S	2 428	219
6	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	882	217
7	752205	Stolarz S	916	202
8	711101	Konserwator budynków	115	197
9	751104	Rozbieracz – wykrawacz	96	189
10	753303	Szwaczka	1 019	173
11	711601	Brukarz	80	166
12	741103	Elektryk S	114	146
13	712101	Dekarz S	146	141
14	721204	Spawacz metodą MAG	8	138
15	752305	Pilarz	165	134
16	722314	Tokarz w metalu	511	130
17	712202	Glazurnik	32	115
18	723105	Mechanik samochodów osobowych	1 050	115
19	711404	Zbrojarz	64	114
20	721205	Spawacz metodą MIG	0	108
Razem			10 320	3 905
Udział %			43,4%	53,0%
Ogółem w grupie 7			23 793	7 364

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Pracowników biurowych (4)** – 5 175 ofert (11,2% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

**Tabela 19. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie
(4) Pracownicy biurowi w 2013 roku**

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
1	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	278	1 629
2	411004	Technik prac biurowych S	748	954
3	432103	Magazynier	509	433
4	422602	Recepcjonista	146	320
5	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	232	256
6	411003	Pracownik kancelaryjny	12	205
7	441203	Listonosz	59	185
8	412001	Sekretarka	96	177
9	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	6	155
10	431101	Asystent do spraw księgowości	104	102
11	432102	Inwentaryzator	11	101
12	422701	Ankieter	3	66
13	431102	Fakturzystka	27	65
14	441201	Ekspedient pocztowy	46	57
15	422603	Rejestratorka medyczna	23	51
16	422401	Recepcjonista hotelowy	13	50
Razem			2 313	4 806
Udział %			70,5%	92,9%
Ogółem w grupie 4			3 279	5 175

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Technicy i średni personel (3)** – 4 297 ofert (9,3% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

**Tabela 20. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie
(3) Technicy i średni personel w 2013 roku**

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
1	332203	Przedstawiciel handlowy	169	786
2	334306	Technik administracji S	463	501
3	341202	Opiekun osoby starszej S	21	344
4	331301	Księgowy	281	251

5	325905	Opiekunka dziecięca S	188	243
6	332101	Agent ubezpieczeniowy	21	171
7	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej S	51	102
8	325402	Technik masażysta S	98	83
9	333302	Pracownik agencji pracy tymczasowej	0	81
10	332302	Zaopatrzeniowiec	97	76
11	341201	Asystent osoby niepełnosprawnej S	16	70
12	332201	Ekspozytor towarów (merchandiser)	5	67
13	334390	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	53	67
14	343901	Animator kultury S	11	67
15	333105	Spedytor	12	65
16	325907	Terapeuta zajęciowy S	75	52
17	341204	Opiekunka środowiskowa S	39	52
18	351203	Technik informatyk S	351	47
Razem			1 951	3 125
Udział %			15,4%	72,7%
Ogółem w grupie 3			12 664	4 297

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Przy analizie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, wykorzystano także wielkość wskaźnika szansy ich uzyskania w poszczególnych zawodach, w oparciu o którą powstał poniższy ranking. Wskaźnik ten, jest wynikiem dzielenia średniej liczby ofert pracy w danym zawodzie, przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Im większa wartość wskaźnika tym większa szansa uzyskania pracy w danym zawodzie.

W 2013 roku największą szansę uzyskania oferty pracy mieli bezrobotni mieszczący się w elementarnej grupie zawodów: **(41) sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni (0,219), (92) robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie (0,1992) oraz (54) pracownicy usług ochrony (0,1792).**

Tabela 21. Ranking zawodów według wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy w 2013 roku

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,219
2	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,1992
3	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,1792
4	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,175
5	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,1451
6	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,1281
7	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,1267
8	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,1222

9	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,1081
10	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,0884
11	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,0877
12	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0841
13	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,0832
14	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,0765
15	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0682
16	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,0594
17	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,0563
18	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,0523
19	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0523
20	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,0498
21	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0495
22	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0477
23	"82"	Monterzy	0,0468
24	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,0412
25	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,0353
26	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0339
27	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,0325
28	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,0267
29	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,0258
30	"62"	Leśnicy i rybacy	0,0256
31	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,0251
32	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,0244
33	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,0227
34	"35"	Technicy informatycy	0,0223
35	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0184
36	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0172
37	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0108
38	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,0082
39	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,007
40	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0056
41	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0
42	"02"	Podoficerowie sił zbrojnych	0
43	"03"	Żołnierze szeregowi	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

W województwie zachodniopomorskim w 2013 roku do grup zawodów, w których szansa na zatrudnienie była największa należały kolejno: pośrednicy pracy i zatrudnienia, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (call center). Dla zwodu agencji do spraw rynku nieruchomości wskaźnik szans zatrudnienia uzyskał wartość MAX.

Tabela 22. Ranking zawodów według wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy w 2013 roku

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
Wybrane zawody charakteryzujące się najwyższym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy			
1	"3334"	Agenci do spraw rynku nieruchomości	MAX
2	"3333"	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	3,3333
3	"4222"	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	2,2464
4	"9612"	Sortowacze odpadów	1,5238
5	"2653"	Choreografowie i tancerze	1,1666
6	"4227"	Ankieterzy	1,1
7	"5244"	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	1,0122
8	"5312"	Asystenci nauczycieli	0,9348
9	"4411"	Pomocnicy biblioteczni	0,9333
10	"9622"	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0,6852
11	"4414"	Technicy archiwistów i pokrewni	0,6429
12	"3321"	Agenci ubezpieczeniowi	0,6034
13	"2433"	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,574
14	"4322"	Planiści produkcyjni	0,5476
15	"5311"	Opiekunowie dziecięcy	0,4829
16	"2285"	Audiofonolodzy i logopedzi	0,4583
17	"5243"	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0,4524
18	"2434"	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	0,4502
19	"3322"	Przedstawiciele handlowi	0,4295
20	"2286"	Optometryści	0,4166
21	"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,4033
22	"5249"	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,4018
23	"4213"	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0,4
24	"3514"	Technicy sieci internetowych	0,3939
25	"9611"	Ładowacze nieczystości	0,3889
26	"9411"	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0,3698
27	"3141"	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0,3636
28	"3315"	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0,3542
29	"8122"	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0,3485
30	"3423"	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0,3469
Wybrane zawody charakteryzujące się najniższym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy			
1	"2284"	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	0,004
2	"5169"	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0039
3	"7316"	Sztylciarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0,0039
4	"7531"	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,0034
5	"3436"	Muzycy i pokrewni	0,0034
6	"6223"	Rybacy morskcy	0,0031
7	"3143"	Technicy leśnictwa	0,003
8	"3152"	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	0,0028
9	"4223"	Operatorzy centrali telefonicznych	0,0028

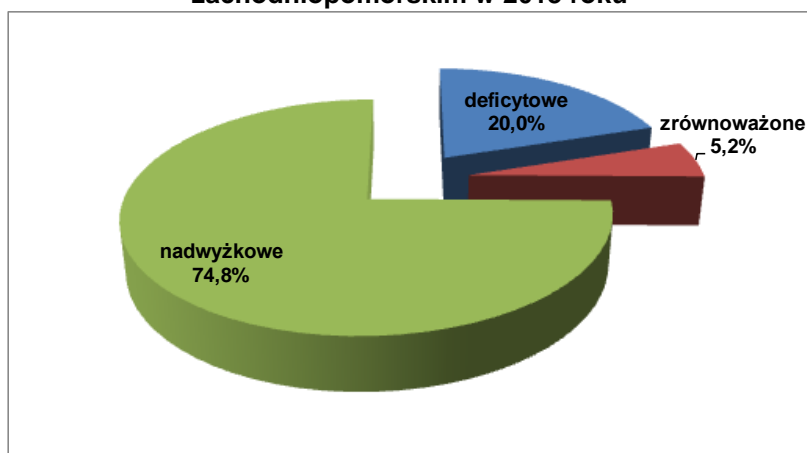
10	"8312"	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0,0026
11	"5221"	Właściciele sklepów	0,0023
12	"6330"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0,0023
13	"2131"	Biolodzy i pokrewni	0,0022
14	"6130"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,0021
15	"3116"	Technicy chemicy i pokrewni	0,0021
16	"2643"	Filolodzy i tłumacze	0,002
17	"2114"	Specjaliści nauk o Ziemi	0,0018
18	"3339"	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0018
19	"3212"	Technicy analityki medycznej	0,0016
20	"7514"	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0,0015
21	"3220"	Dietetycy i żywieniowcy	0,0013
22	"2631"	Ekonomiści	0,0013
23	"3151"	Pracownicy służb technicznych żeglugi	0,001
24	"6111"	Rolnicy upraw polowych	0,0009
25	"2633"	Filozofowie, historycy i politolodzy	0,0008
26	"3123"	Mistrzowie produkcji w budownictwie	0,0006
27	"7318"	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,0005
28	"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	0,0004
29	"2632"	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	0,0003
30	"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	0,0003

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykonanym dla województwa zachodniopomorskiego w 2013 roku, wyodrębniono 1 914 zawodów, w których zgłoszono oferty pracy i/lub zarejestrowali się bezrobotni. Wśród tych zawodów znajdowały się 1 432 zawody nadwyżkowe, 383 deficytowe oraz 99 w równowadze. W analizowanym czasie wyszczególniono 113 zawodów o oznaczeniu MAX (zawody, w których nie zarejestrował się w PUP ani jeden bezrobotny, natomiast zostały zgłoszone wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej) i 785 zawodów o oznaczeniu „0” (zawody, dla których nie zgłoszono do PUP wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, natomiast zarejestrowali się bezrobotni).

Wykres 19. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie zachodniopomorskim w 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Na koniec 2013 roku w województwie zachodniopomorskim wyróżniono 7 dużych grup zawodów charakteryzujących się wartością wskaźnika większą, niż 1,1, czyli dla przedziału zawodu deficytowego. Do powyższych grup należą: robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie; **sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni; pracownicy usług ochrony; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych; pozostali pracownicy obsługi biura; sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach; pracownicy opieki osobistej i pokrewni.** Odnotowano 35 dużych grup o wartości wskaźnika, poniżej 0,9, czyli zawody nadwyżkowe. Najbardziej nadwyżkową dużą grupą zawodów (bez grup gdzie wartość wskaźnika intensywności nadwyżki zawodów przyjmował wartość 0) w 2013 roku była grupa: **specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (0,0457). średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (0,0493), rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni (0,087).** W bieżącym roku wyróżniono jeden zawód zrównoważony, **pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki.**

Tabela 23. Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów w grupach dużych w 2013 roku

	Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
deficyt	1	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	2,081
	2	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1,9507
	3	"54"	Pracownicy usług ochrony	1,3504
	4	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,3431
	5	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	1,1776
	6	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	1,1667
	7	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1,1048

	Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
równowaga	8	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,9936
	9	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,83
nadwyżka	10	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewne	0,8101
	11	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,7383
	12	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,6828
	13	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,6146
	14	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,5698
	15	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,5301
	16	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,4762
	17	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,4711
	18	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4672
	19	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,459
	20	"82"	Monterzy	0,427
	21	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,376
	22	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,3626
	23	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,3398
	24	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,3305
	25	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,329
	26	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,3285
	27	"62"	Leśnicy i rybacy	0,2619
	28	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,2273
	29	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,221
	30	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,2076
	31	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2008
	32	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,1945
	33	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1786
	34	"35"	Technicy informatycy	0,1623
	35	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,125
	36	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,1103
	37	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1058
	38	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,087
	39	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0493
	40	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0457
	41	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0
	42	"02"	Podoficerowie sił zbrojnych	0
	43	"03"	Żołnierze szeregowi	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

4.1. Zawody deficytowe

Zawód deficytowy, czyli taki, na który na rynku zgłoszone oferty pracy przeważają nad liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie. Zawody te, charakteryzują

się wskaźnikiem intensywności deficytu większym od 1,1. W 2013 roku w tej grupie znajdowały się 383 zawody – 20,0% ogólnej liczby zawodów (wzrost w stosunku do 2012 roku o 2,2 pkt proc.). Zawód, w którym nie zarejestrował się ani jeden bezrobotny, a zgłoszono oferty pracy nazywa się maksymalnie deficytowym (MAX). W badanym okresie było ich 113. Najwięcej ofert pracy w zawodzie maksymalnie deficytowym zgłoszono dla pomocnika maszynisty pojazdu trakcyjnego – 31 ofert pracy.

Wśród 30 zawodów charakteryzujących się największym wskaźnikiem intensywności deficytu, najliczniej reprezentowanymi grupami są **(3) Technicy i inny średni personel** (7 zawodów) oraz **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (7 zawodów).

Zawodem charakteryzującym się najwyższym wskaźnikiem intensywności deficytu – 54 był szpachlarz, dla którego w 2013 roku zgłoszono 54 oferty zatrudnienia, a zarejestrował się tylko 1 bezrobotny.

Tabela 24. Ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności deficytu* w województwie zachodniopomorskim w 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
1	"713104"	Szpachlarz	54	1	54
2	"333302"	Pracownik agencji pracy tymczasowej	40,5	2	81
3	"821201"	Monter aparatury rozdzielczej i kontrolnej energii elektrycznej	36	2	72
4	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	32	3	96
5	"532290"	Pozostali pracownicy domowej opieki osobistej	21	1	21
6	"522202"	Kierownik stoiska w markecie	20	1	20
7	"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	18,6667	9	168
8	"721205"	Spawacz metodą MIG	18	6	108
9	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	17,2222	9	155
10	"411003"	Pracownik kancelaryjny	17,0833	12	205
11	"441402"	Archiwista zakładowy	15	1	15
12	"818113"	Operator urządzeń do produkcji materiałów ściernych	13	1	13
13	"712901"	Monter płyt kartonowo - gipsowych	12,6667	6	76
14	"261903"	Asystent sędziego	12,5	2	25
15	"713208"	Piaskarz	11,875	8	95
16	"721206"	Spawacz metodą TIG	11,6	5	58
17	"243103"	Menedżer produktu	10,625	8	85
18	"812290"	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	10,5	2	21
19	"731705"	Rzeźbiarz w drewnie	10	1	10
20	"331103"	Pośrednik finansowy	9	3	27
21	"333203"	Organizator imprez sportowych	9	1	9
22	"352202"	Operator urządzeń radiokomunikacyjnych	8,6667	3	26
23	"332201"	Ekspozytor towarów (merchandiser)	8,375	8	67
24	"234115"	Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	8	1	8
25	"311909"	Technik automatyk	8	1	8
26	"721204"	Spawacz metodą MAG	7,6667	18	138
27	"441403"	Technik archiwista*	7	1	7

28	"341202"	Opiekun osoby starszej*	6,7451	51	344
29	"422701"	Ankieter	6,6	10	66
30	"243302"	Opiekun klienta	6,5556	9	59

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

*Uwaga wykaz nie obejmuje zawodów o oznaczeniu MAX, tj. zawodów, w których nie zarejestrował się w PUP ani jeden bezrobotny, natomiast zostały zgłoszone oferty pracy

4.2. Zawody w równowadze

Z zawodem zrównoważonym mamy do czynienia wtedy, gdy na rynku występuje względna równowaga pomiędzy liczbą poszukujących pracy i ofertami pracy w danym zawodzie. Zawody zrównoważone charakteryzują się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) w granicach 0,9 -1,1. W 2013 roku zawody będące w równowadze stanowiły 5,2% (w 2012 roku 4,3%).

Najwięcej zawodów charakteryzujących się równowagą na rynku pracy należało do grupy **(2) Specjaliści** (25 zawodów) oraz **(3) Technicy i inny średni personel** (26 zawodów).

Tabela 25. Zawody zrównoważone w województwie zachodniopomorskim w 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności równowagi zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
1	"331203"	Referent (asystent) bankowości	1,0667	30	32
2	"325905"	Opiekunka dziecięca*	1,0658	228	243
3	"814208"	Operator wtryskarki	1,05	20	21
4	"712501"	Monter / składacz okien	1,0392	51	53
5	"541306"	Portier	1,0213	47	48
6	"441201"	Ekspedient pocztowy	1,0179	56	57
7	"121202"	Kierownik działu szkoleń	1	1	1
8	"212004"	Statystyk	1	4	4
9	"214103"	Inżynier utrzymania ruchu	1	1	1
10	"214402"	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia do obróbki metali	1	5	5
11	"215190"	Pozostali inżynierowie elektrycy	1	3	3
12	"222202"	Pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki	1	3	3
13	"222203"	Pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa chirurgicznego	1	1	1
14	"228106"	Farmaceuta - farmacja szpitalna	1	1	1
15	"228601"	Optometrysta	1	1	1
16	"228907"	Specjalista terapii uzależnień	1	2	2
17	"233002"	Nauczyciel chemii	1	3	3
18	"233003"	Nauczyciel etyki	1	1	1
19	"233010"	Nauczyciel języka hiszpańskiego	1	1	1
20	"233090"	Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	1	7	7
21	"234103"	Nauczyciel informatyki w szkole podstawowej	1	4	4
22	"235202"	Nauczyciel niedostosowanych społecznie (socjoterapeuta)	1	2	2

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności równowagi zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
23	"235906"	Nauczyciel logopeda	1	1	1
24	"241102"	Specjalista do spraw kontrolingu	1	1	1
25	"241390"	Pozostali analitycy finansowi	1	3	3
26	"242211"	Inspektor nadzoru budowlanego	1	5	5
27	"242402"	Specjalista do spraw rozwoju zawodowego	1	3	3
28	"243402"	Specjalista sprzedaży technologii i usług informatycznych	1	1	1
29	"244102"	Rzecznik majątkowy	1	1	1
30	"252102"	Analityk baz danych	1	1	1
31	"261904"	Komornik sądowy	1	3	3
32	"311190"	Pozostali technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	1	2	2
33	"311301"	Kontroler jakości wyrobów elektrycznych	1	2	2
34	"311405"	Kontroler jakości wyrobów elektronicznych	1	1	1
35	"311801"	Rysownik geodezyjny	1	1	1
36	"311907"	Serwisant urządzeń medycznych	1	1	1
37	"312290"	Pozostali mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	1	2	2
38	"313204"	Maszynista wentylatorów w kopalni	1	1	1
39	"313206"	Operator spalarni odpadów komunalnych	1	1	1
40	"314409"	Technik technologii żywności - przetwórstwo fermentacyjne	1	1	1
41	"315216"	Technik żeglugi śródlądowej*	1	1	1
42	"321401"	Protetyk słuchu*	1	1	1
43	"324001"	Laborant weterynaryjny	1	4	4
44	"325302"	Technik optyk*	1	1	1
45	"325903"	Instruktor terapii uzależnień	1	1	1
46	"331104"	Pracownik obsługi produktów finansowych	1	2	2
47	"333201"	Organizator imprez rozrywkowych (organizator eventów)	1	5	5
48	"335203"	Urzędnik podatkowy	1	1	1
49	"342202"	Instruktor sportu osób niepełnosprawnych	1	1	1
50	"342207"	Trener klasy I	1	3	3
51	"343302"	Pracownik galerii / muzeum	1	6	6
52	"351303"	Operator systemów komputerowych	1	1	1
53	"351403"	Pracownik pozycjonowania stron internetowych	1	1	1
54	"352101"	Asystent operatora dźwięku*	1	1	1
55	"352110"	Montażysta obrazu	1	2	2
56	"421108"	Technik usług pocztowych i finansowych*	1	1	1
57	"422102"	Rezydent biura turystycznego	1	1	1
58	"422601"	Pracownik biura przepustek	1	1	1
59	"432301"	Dyspozytor radio taxi	1	4	4
60	"441302"	Korektor tekstu	1	1	1
61	"441502"	Pracownik do spraw socjalnych	1	3	3
62	"511190"	Pozostali stewardzi	1	2	2
63	"511304"	Przewodnik turystyczny terenowy	1	4	4
64	"514205"	Pracownik solarium	1	12	12
65	"516303"	Tanatoprakser	1	2	2
66	"516403"	Opiekun zwierząt domowych	1	3	3
67	"612101"	Dojarz	1	3	3

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności równowagi zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
68	"711606"	Układacz nawierzchni drogowych	1	6	6
69	"711901"	Montażysta dekoracji	1	2	2
70	"711902"	Monter reklam	1	2	2
71	"712402"	Monter izolacji chemoodpornych i antykorozyjnych	1	2	2
72	"712611"	Monter sieci komunalnych*	1	1	1
73	"712903"	Monter żaluzji	1	10	10
74	"721190"	Pozostali formierze odlewniczy i pokrewni	1	5	5
75	"723301"	Mechanik / konserwator urządzeń do napełniania i opróżniania zbiorników	1	1	1
76	"732201"	Drukarz*	1	5	5
77	"741190"	Pozostali elektrycy budowlani i pokrewni	1	5	5
78	"741304"	Elektromonter pogotowia elektroenergetycznego	1	2	2
79	"751504"	Klasyfikator jaj, drobiu i pierza	1	1	1
80	"754401"	Pracownik deratyzacji, dezynfekcji i dezynsekcji	1	2	2
81	"811304"	Wiertacz studni	1	1	1
82	"811390"	Pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1	1	1
83	"812104"	Operator maszyn do produkcji drutów i prętów	1	4	4
84	"816019"	Operator urządzeń do produkcji wyrobów spirytusowych	1	1	1
85	"821107"	Monter obrabiarek	1	1	1
86	"821902"	Monter mebli	1	20	20
87	"831203"	Dyżurny ruchu i stacji metra	1	1	1
88	"834102"	Kombajnista (kierowca kombajnu)	1	2	2
89	"834202"	Operator maszyn drogowych	1	9	9
90	"834390"	Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1	7	7
91	"835005"	Sternik żeglugi śródlądowej	1	1	1
92	"912901"	Czyściciel basenów pływackich	1	2	2
93	"962301"	Odczytywacz liczników	1	1	1
94	"441501"	Pracownik do spraw osobowych	0,96	25	24
95	"941201"	Pomoc kuchenna	0,9546	881	841
96	"814301"	Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych	0,9167	12	11
97	"816003"	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	0,9167	12	11
98	"422590"	Pozostali pracownicy biur informacji	0,9091	11	10
99	"234190"	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	0,9048	21	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

4.3. Zawody nadwyżkowe

Zawód nadwyżkowy występuje w momencie, gdy na rynku przeważa liczba poszukujących pracy w danym zawodzie nad ofertami pracy. Zawody nadwyżkowe charakteryzują się wskaźnikiem intensywności nadwyżki mniejszym od 0,9. W 2013 roku zawody nadwyżkowe stanowiły 74,8% (mniej o 3,1 pkt proc. w stosunku do poprzedniego roku).

Wśród zawodów nadwyżkowych, występują także zawody maksymalnie nadwyżkowe, co oznacza, że w tych zawodach nie zgłoszono żadnej oferty pracy, natomiast zarejestrowali się bezrobotni. Dla tej grupy wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi „0” i w 2013 roku odnotowano 785 takich zawodów. Najliczniejsze zawody wśród maksymalnie nadwyżkowych należały do grupy **(2) Specjaliści** (209 zawodów), **(3) Technicy i inny średni personel** (165 zawodów). Największa liczba bezrobotnych zarejestrowała się w zawodzie: socjolog (419 osób), żołnierz szeregowy (408 osób), pozostali rolnicy upraw polowych (385 osób).

Tabela 26 przedstawia ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności nadwyżki zawodu w 2013 roku w województwie zachodniopomorskim. Zarejestrowani bezrobotni skupieni byli przede wszystkim w trzech wielkich grupach zawodów: **(3) Technicy i średni personel** (9 zawodów), **(2) Specjaliści** (8 zawodów), **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (7 zawodów). Na pierwszym miejscu listy znalazł się technik rolnik. Jest to zawód najbardziej nadwyżkowy, dla którego wskaźnik intensywności nadwyżki wyniósł 0,0009, tj. na 1 ofertę pracy zarejestrowanych było 1 060 bezrobotnych w tym zawodzie.

Tabela 26. Ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności nadwyżki* w województwie zachodniopomorskim w 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2013 roku
1	"314207"	Technik rolnik*	0,0009	1060	1
2	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0,0022	1374	3
3	"331403"	Technik ekonomista*	0,0038	2922	11
4	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0,0042	714	3
5	"422402"	Technik hotelarstwa*	0,0056	533	3
6	"242224"	Specjalista do spraw stosunków międzynarodowych	0,0083	121	1
7	"835003"	Marynarz statku morskiego	0,0088	113	1
8	"314205"	Technik ogrodnik*	0,0096	208	2
9	"263102"	Ekonomista	0,0098	1842	18
10	"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	0,0106	284	3
11	"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0,0109	184	2
12	"221101"	Lekarz	0,0115	87	1
13	"311922"	Technik technologii drewna*	0,0116	172	2
14	"821290"	Pozostali monterzy sprzętu elektrycznego	0,0116	86	1
15	"311209"	Technik urządzeń sanitarnych*	0,0119	84	1
16	"732303"	Introligator poligraficzny	0,0125	80	1
17	"723311"	Mechanik okrętowy	0,0128	78	1
18	"311509"	Technik mechanik obróbki skrawaniem	0,0137	73	1
19	"311206"	Technik drogownictwa*	0,0147	68	1
20	"713101"	Malarz - tapeciarski*	0,0149	268	4

21	"214502"	Inżynier technologii chemicznej	0,0156	64	1
22	"721102"	Formierz odlewnik	0,0167	60	1
23	"228202"	Promotor zdrowia	0,0172	58	1
24	"522103"	Właściciel małego sklepu	0,0172	58	1
25	"235107"	Pedagog	0,0176	911	16
26	"261990"	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0183	219	4
27	"723390"	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,0183	219	4
28	"712606"	Monter rurociągów okrętowych	0,0185	108	2
29	"816090"	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,0185	54	1
30	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,0194	464	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

*Uwaga wykaz nie obejmuje zawodów maksymalnie nadwyżkowych, tj. zawodów, dla których nie zgłoszono do PUP żadnej oferty pracy, natomiast zarejestrowali się bezrobotni

5. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiatach

Z analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych na poziomie powiatów wynika, iż najwięcej zawodów zarówno deficytowych jak i nadwyżkowych notowano w Mieście Szczecin.

Tabela 27. Struktura zawodów według wskaźnika intensywności deficytu/nadwyżki zawodu w powiatach województwa zachodniopomorskiego w 2013 roku

Powiat	MAX	Zawody deficytowe	Zawody zrównoważone	Zawody nadwyżkowe	0
Białogardzki	31	20	22	75	488
Choszczeński	91	51	25	73	370
Drawski	62	49	12	86	491
Goleniowski	73	48	30	118	544
Gryficki	88	51	23	80	443
Gryfiński	60	46	28	90	517
Kamieński	85	35	21	55	399
Kołobrzeski	64	34	11	98	442
Miasto Koszalin	119	81	30	146	566
Koszaliński	49	21	24	94	540
Łobeski	46	21	23	66	378
Myśliborski	105	68	21	81	370
Policki	61	28	16	94	578
Pyrzycki	69	35	17	67	397
Sławieński	100	39	38	88	462
Stargardzki	64	44	32	138	571
Szczecinecki	123	73	34	104	487
Świdwiński	97	40	22	70	407
Miasto Świnoujście	75	36	16	59	300
Walecki	65	44	21	67	404
Miasto Szczecin	131	138	45	213	679
Zachodniopomorskie	113	270	99	647	785

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Najczęściej powtarzającymi się zawodami deficytowymi na lokalnych rynkach pracy w 2013 roku były: robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, pomoc kuchenna, pozostali spawacze i pokrewni, sekretarka, opiekunka dziecięca, doradca klienta, pracownik ochrony fizycznej bez licencji. Do zawodów z największym wskaźnikiem nadwyżki w powiatach należały: technik ekonomista, szwaczka, kucharz małej gastronomii, krawiec.

Tabela 28. Wybrane zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiatach województwa zachodniopomorskiego w 2013 roku

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
Białogardzki	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	46	"911207"	Sprzątaczką biurową	0,0652
	"821990"	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	7	"263102"	Ekonomista	0,0417
	"912202"	Operator myjni	7	"711202"	Murarz*	0,0349
	"921101"	Pomocniczy robotnik polowy	6,6143	"311303"	Technik elektryk*	0,0312
	"531103"	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	4,5	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0256
Choszczeński	"961303"	Zamiatacz	68	"235107"	Pedagog	0,0286
	"341202"	Opiekun osoby starszej*	13	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0,0222
	"411003"	Pracownik kancelaryjny	11	"311204"	Technik budownictwa*	0,0217
	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	11	"311504"	Technik mechanik*	0,0189
	"531190"	Pozostali opiekunowie dziecięcy	11	"753105"	Krawiec*	0,0127
Drawski	"821201"	Monter aparatury rozdzielczej i kontrolnej energii elektrycznej	72	"961302"	Robotnik placowy	0,027
	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	39,1429	"722204"	Ślusarz*	0,0216
	"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	20	"311504"	Technik mechanik*	0,0208
	"214190"	Pozostali inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	19	"753303"	Szwaczka	0,0202
	"243103"	Menedżer produktu	15	"751204"	Piekarz*	0,0135

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
Goleniowski	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	20	"752190"	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,0494
	"932904"	Patroszacz ryb	15	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,0423
	"817201"	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	13	"752208"	Stolarz meblowy	0,0417
	"818113"	Operator urządzeń do produkcji materiałów ściernych	13	"621002"	Robotnik leśny	0,0109
	"432190"	Pozostali magazynierzy i pokrewni	12	"753105"	Krawiec*	0,0103
Gryficki	"524902"	Doradca klienta	8,6667	"722204"	Ślusarz*	0,0271
	"343402"	Szef kuchni (kuchmistrz)	8	"712601"	Hydraulik	0,0217
	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	7,76	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0217
	"833101"	Kierowca autobusu	6	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0185
	"962105"	Goniec	6	"753105"	Krawiec*	0,0133
Gryfiński	"911208"	Sprzątacze pojazdów	13	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0533
	"611310"	Ogrodnik - uprawy pod osłonami	9	"311204"	Technik budownictwa*	0,0294
	"712903"	Monter żaluzji	8	"712601"	Hydraulik	0,027
	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	6	"351203"	Technik informatyk*	0,0263
	"933390"	Pozostali robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	5,3333	"753105"	Krawiec*	0,0147
Kamieński	"422401"	Recepcjonista hotelowy	19	"314205"	Technik ogrodnik*	0,0667
	"524902"	Doradca klienta	13,6667	"751103"	Przetwórcza ryb	0,05
	"235106"	Nauczyciel instruktor	10	"751204"	Piekarz*	0,0476
	"331301"	Księgowy	10	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,04
	"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	7	"713102"	Malarz budowlany	0,0278
Kołobrzeski	"941101"	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	30	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,0351
	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	22	"711503"	Stolarz budowlany	0,0227
	"911290"	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	10,75	"753105"	Krawiec*	0,0213
	"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	8	"331403"	Technik ekonomista*	0,0194

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
	"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	6	"263102"	Ekonomista	0,0167
Miasto Koszalin	"432102"	Inwentaryzator	100	"751204"	Piekarz*	0,0217
	"751190"	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	37,1429	"343204"	Plastyk*	0,0204
	"242309"	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	34	"235107"	Pedagog	0,02
	"332101"	Agent ubezpieczeniowy	20	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0146
	"713201"	Lakiernik*	18	"311204"	Technik budownictwa*	0,0103
Koszaliński	"815702"	Pracownik pralni chemicznej	16	"711202"	Murarz*	0,042
	"921101"	Pomocniczy robotnik polowy	9,5	"722204"	Ślusarz*	0,0294
	"711606"	Układacz nawierzchni drogowych	6	"311504"	Technik mechanik*	0,0208
	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	5,24	"522305"	Technik handlowiec*	0,0159
	"711301"	Kamieniarz*	4	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,003
Łobeski	"921301"	Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	18	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0448
	"524902"	Doradca klienta	17	"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0435
	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	8,5	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0385
	"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	7,2857	"753105"	Krawiec*	0,0208
	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	6,8182	"751204"	Piekarz*	0,0122
Mysliborski	"911203"	Pokojowa	18	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0,0317
	"721204"	Spawacz metodą MAG	14	"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	0,0256
	"412001"	Sekretarka	9,3333	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,0233
	"332203"	Przedstawiciel handlowy	9	"753105"	Krawiec*	0,0192
	"753403"	Tapicer meblowy	9	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,0156

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
Policki	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	30	"722204"	Ślusarz*	0,0519
	"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	25	"713203"	Lakiernik samochodowy	0,05
	"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	16,6667	"235107"	Pedagog	0,0294
	"411003"	Pracownik kancelaryjny	13	"752205"	Stolarz*	0,0196
	"712302"	Sztukator	12	"932101"	Pakowacz	0,0192
Pyrzycki	"234113"	Nauczyciel nauczania początkowego	9,5	"712101"	Dekarz*	0,0769
	"723308"	Mechanik maszyn rolniczych	9	"711503"	Stolarz budowlany	0,037
	"411003"	Pracownik kancelaryjny	8	"351203"	Technik informatyk*	0,0357
	"962906"	Woźny	7	"753303"	Szwaczka	0,0196
	"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	6	"711202"	Murarz*	0,0168
Stawieński	"811104"	Operator koparki	9	"514101"	Fryzjer*	0,0484
	"962201"	Pracownik prac dorywczych	8	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	0,04
	"541906"	Ratownik wodny zawodowy	5,5	"622301"	Rybak rybołówstwa morskiego	0,037
	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	4	"722204"	Ślusarz*	0,037
	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	3,75	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,0303
Stargardzki	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	25,2857	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,0097
	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	18	"311204"	Technik budownictwa*	0,0085
	"441202"	Kurier	12	"263102"	Ekonomista	0,008
	"531190"	Pozostali opiekunowie dziecięcy	10,75	"753303"	Szwaczka	0,0061
	"234190"	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	10	"331403"	Technik ekonomista*	0,0058
Szczecinecki	"712202"	Glazurnik	37	"753105"	Krawiec*	0,0272
	"241202"	Doradca finansowy	27,5	"751204"	Piekarz*	0,0211
	"911203"	Pokojowa	18	"263102"	Ekonomista	0,0182
	"634002"	Zbieracz owoców, ziół i innych roślin	11,2222	"713102"	Malarz budowlany	0,0169
	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	9	"331403"	Technik ekonomista*	0,0037
Świdwiński	"818990"	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	32	"753303"	Szwaczka	0,0364
	"332203"	Przedstawiciel handlowy	19	"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	0,0303
	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	12	"751201"	Cukiernik*	0,0286

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
	"422602"	Recepcjonista	11	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0075
	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	9,6	"331403"	Technik ekonomista*	0,0062
Miasto Świnoujście	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	42	"713102"	Malarz budowlany	0,0909
	"712401"	Monter izolacji budowlanych*	20	"311504"	Technik mechanik*	0,0833
	"523002"	Kasjer handlowy	12	"514101"	Fryzjer*	0,0769
	"522202"	Kierownik stoiska w markecie	9	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,05
	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	9	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0,0263
Watecki	"711101"	Konserwator budynków	26	"752205"	Stolarz*	0,0256
	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	23	"713102"	Malarz budowlany	0,0227
	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	11	"751204"	Piekarz*	0,0182
	"332203"	Przedstawiciel handlowy	10	"311204"	Technik budownictwa*	0,0135
	"516390"	Pozostali pracownicy zakładów pogrzebowych	10	"263102"	Ekonomista	0,0133
Miasto Szczecin	"911290"	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	98	"235107"	Pedagog	0,0174
	"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	88	"263102"	Ekonomista	0,0141
	"524404"	Telemarketer	86	"723390"	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,0137
	"411003"	Pracownik kancelaryjny	76	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0,0125
	"712901"	Monter płyt kartonowo - gipsowych	74	"331403"	Technik ekonomista*	0,0034

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3

Wnioski

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych w powiatowych urzędach pracy w województwie zachodniopomorskim w 2013 roku, nasuwają się następujące wnioski:

- Na koniec 2013 roku w ewidencji urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawały 111 063 osoby bezrobotne wobec 112 521 osób w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza spadek o 1,3%.
- Uogólniając strukturę bezrobocia w województwie na poziomie grup wielkich, należy podkreślić szczególnie, duży udział 7 grupy – **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** oraz znikomy udział grupy pierwszej – **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**. Marginalny charakter ma również wielkość bezrobocia w grupie **0 – Siły zbrojne**.
- Na koniec 2013 roku w województwie zachodniopomorskim w rejestrach urzędów pracy pozostawało 57 820 kobiet (2012 rok – 58 809 kobiet). W badanym okresie kobiety stanowiły 52,1% z ogólnej liczby bezrobotnych, podczas gdy w 2012 roku 52,3%.
- Z analizy danych dotyczących bezrobotnych kobiet, według wielkich grup zawodów w 2013 roku wynika, iż zdecydowanie najliczniej reprezentowane były kobiety posiadające zawód z grupy **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 15 089 osób (¼ z ogólnej liczby bezrobotnych kobiet).
- W 2013 roku najwięcej nowo zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w grupach zawodów: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 30 718 osób i **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 24 803 osoby. Porównując dane z 2012 roku liczba rejestrujących się bezrobotnych w największym stopniu zmniejszyła się w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – o 298 osób.
- Biorąc pod uwagę bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów, najwięcej w 2013 roku zarejestrowano do grupy: **(5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 18 380 osób, **(2) Specjaliści** – 9 759 osób oraz **(3) Technicy i inny średni personel** – 9 373 osoby.
- Na koniec 2013 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby niegdyś zatrudnione w sekcji **przetwórstwo przemysłowe** (15 712 osób), w dalszej kolejności zaś w sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** (15 142 osoby).
- Według informacji ze sporządzanych, co miesiąc sprawozdań MPiPS-01 wynika, że od stycznia do grudnia 2013 roku w urzędach pracy na obszarze województwa

zachodniopomorskiego zarejestrowano w sumie blisko 47 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

- Wzrost liczby zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2013 roku zaobserwowano we wszystkich grupach zawodów największy w grupie **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** o 2 247 ofert. Spadek w liczbie wakatów notowano jedynie w grupie **Siły zbrojne**, o 1 ofertę.
- W województwie zachodniopomorskim w 2013 roku do grup zawodów, w których szansa na zatrudnienie była największa należały kolejno: pośrednicy pracy i zatrudnienia, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (call center). Dla zwozu agencji do spraw rynku nieruchomości wskaźnik szans zatrudnienia uzyskał wartość MAX.
- W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykonanym dla województwa zachodniopomorskiego w 2013 roku, wyodrębniono 1 914 zawodów, w których zgłoszono oferty pracy i/lub zarejestrowali się bezrobotni. Wśród tych zawodów znajdowały się 1 432 zawody nadwyżkowe, 383 deficytowe oraz 99 w równowadze.
- Zawodem charakteryzującym się najwyższym wskaźnikiem intensywności deficytu – 54 był szpachlarz, dla którego w 2013 roku zgłoszono 54 oferty zatrudnienia, a zarejestrował się tylko 1 bezrobotny. Inne zawody deficytowe w województwie zachodniopomorskim to, m.in.: spawacz metodą TIG, piaskarz, asystent sędziego, technik archiwista.
- Na pierwszym miejscu listy znalazł się technik rolnik. Jest to zawód najbardziej nadwyżkowy, dla którego wskaźnik intensywności nadwyżki wyniósł 0,0009, tj. na 1 ofertę pracy zarejestrowanych było 1 060 bezrobotnych w tym zawodzie. Również wysokim wskaźnikiem intensywności nadwyżki charakteryzowały się zawody: technik ekonomista (11 ofert pracy, 2 922 bezrobotnych, wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,0038), technik żywienia i gospodarstwa domowego (3 ofert pracy, 1 374 bezrobotnych, wskaźnik – 0,0022).